

AVE MARIA

Maj, 1928.

20. letnik.

Manager:
Rev. Blanko Kavčič.
P. O. Box 443,
Lemont, Ill.
Phone Lemont 100-J2

"AVE MARIA"

Issued every month by

THE FRANCISCAN FATHERS
P. O. Box 443,
Lemont, Illinois.

Editor:
Rev. Salezij Glavnik,
P. O. Box 443.
Lemont, Ill.

In the interest of the Order of St. Francis.

Subscription Price \$3.00 per annum.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance or mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103. Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Pregledala in odobrila: Rev. Jeronim Knoblehar, cenzor; in Very Rev. Benigen Snoj, komisar.

Knjige in knjižice.

Mnogokrat nam pišejo dragi čitatelji "Ave Maria", da nimajo dovolj dobrega čtiva. Da bi jim ustregli, nabavili smo veliko število zelo lepe in cenene knjige "ZVEZDE in CVETICE". Ta knjiga ni samo poučna, ampak tudi zelo zabavna. V njej boš našel veliko zanimivega, kar ti je bilo morda do sedaj neznano, iz narave in o njenih silah, obenem ti pa pisatelj za mladino profesor Anton Kržič povzdigne srce k Njemu, ki je vse to iz nič priklical in tako modro uredil. Ravno zaradi te svoje pristrčne enostavnosti in ljubkosti je ta knjižica vredna, da vsak Slovenec seže po njej. Obsega 302 str. stane pa samo 40c.

Imamo pa tudi v zalogi vsakovrstne molitvene knjige, slovenske in angleške. Zlasti je zelo lepa in primerna knjiga za Marijini mesec majnik: **Navodilo za pravo pobožnost do Matere božje, Kraljice src**". Knjiga vsebuje več tridnevnic, šestdnevnic in devetdnevnic, ki se pa dajo vse zedinit v preišljevanja za majniško pobožnost. Ta molitvenik obsega 258 strani in stane vezan samo 35c.

APOSTOLSKI MOLITVENIK. Izdalo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. II. izdaja. V uvodu je poljuden pouk o apostolskem delovanju, o Apostolstvu sv. Cirila in Metoda, o ciril-metodijski misli, o vzhodni cerkvi in o verskih razlikah. — Molitvenik obsega vse navadne molitve. Štiri maše so prevedene z vsemi cerkvenimi (liturgičnimi) molitvami. Prelepe so vzhodne obhajilne molitve. Med molitvami za cerkveno edinost sta dve "uri molitve", ki sta za naše nabožno slovstvo nekaj novega; krasni so vzhodni slavospevi Jezusu, Srcu Jezusovemu in Devici Mariji. Ta molitvenik bo resnično poglobljal versko življenje in razširjal versko obzorje našega ljudstva. Tiskan je na lepem papirju in v pravlični obliki. — Cene: v platno vezan z rdečo obrezo 30c. — Z zlato obrezo 40c.

THE POSITION OF THE JUGOSLAV MINORITY IN ITALY. Ljubljana 1927. Kdor hoče zvedeti, kako se godi našim bratom pod italijanskim gospodstvom, naj si naroči to knjigo in naj jo priporoči tudi drugim. Radi propadange največ jo je dal na svetlo National Minorities Institute v Ljubljani.

ŽENA Z ZAPRTIMI OČMI. Stane 75c. Knjiga vsebuje krasen roman mladega dekleta, služkinje-plemkinje, ki si mora vsled propasti domače hiše iskati zaslužka kot služkinja v Parizu. Povest je polna krasnih, v srce segajočih prizorov, ki pretresajo človeka v globini njegove duše. — Knjiga je vzbudila po vsej Sloveniji veliko zanimanje in gre nje število že proti koncu. Dobili smo en izvod knjige s prošnjo, da zberemo imena vseh tistih, ki bi knjigo naročili. Zato naj vsi oni, ki žele dobiti knjigo, pošljejo denar na naše uredništvo in bodo potem knjigo dobili. Knjigo vsem našim čitateljem toplo priporočamo.

Ravno tako toplo priporočamo tudi dr. Kernovo knjigo **English-Slovene Reader in poezije slovenskega ameriškega pesnika Mr. Ivana Zorman.** Opozarjamo, da ima Mr. Zorman ravnokar v tisku na angleško prestavljene najboljše slov. pesmi!

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem rojakom po širni Ameriki naznanjamo, da je prišel dne 30. aprila semkaj znameniti predavatelj iz starega kraja, profesor dr. Vinko Sarabon. Čitateljem Ave Marije je dr. Sarabon znan po svojem vsakoletnem Razgledu po svetu, zato bodo to vest gotovo z veseljem vzeli na znanje.

Namen dr. Sarabonovega prihoda so predvsem predavanja po raznih slovenskih naselbinah. Predaval pa bo o ladjah, o športu, o Sloveniji in njenih lepotah, o Dalmaciji in tako dalje. Prinesel je s sabo okoli 100 skioptičnih slik in želi, da bi si naša društva ob pravem času preskrbela skioptikon. Iz New Yorka pojde v Detroit in od tam v Chicago. V Chicago bo dospel najbrž nekako med 5. in 10. majem. Vsem rojakom in vsem društvom ga toplo priporočamo!

Tudi prispevek k zgodovini ameriških Slovencev.

V Glasilu K. S. K. Jednote z dne 17. aprila t. l. povdarja Very Rev. dekan Šavs kakšno spoštovanje uživajo slovenski duhovniki med tuji v Ameriki, kako pa nasprotno nekateri Slovenci omalovažujejo in napadajo slovenske duhovnike, ki delujejo med svojimi rojaki. Iz spisa posnamemo tisto mesto, iz katerega se razodeva ugled slovenskih duhovnikov na neslovenskih župnijah, predvsem v Minnesoti.

Tako-le piše dekan Šavs:

Slovenski duhovniki na neslovenskih, nemških, angleških in poljskih župnijah naj vem služijo za primero. Tu v Minnesoti smo slovenski duhovniki v večini po drugonarodnih župnijah. Torej se tukaj lahko merimo z drugonarodnimi duhovniki s svojo delavnostjo, porabnostjo in priljubljenostjo med katoliškim ljudstvom. In prav tu v Minnesoti se sijajno pokaže, da slovenski duhovnik nikdar in nikjer ne zaostaja za drugonarodnimi duhovniki. Kje ste dobili zadnja dva slovenska škofa? V Minnesoti. Kje imate danes dva slovenska prelata? V Minnesoti. V kateri nadškofiji sta danes izmed trinajst dekanov dva Slovenca? V St. Paul, Minnesota. V kateri nadškofiji sta danes izmed devetih nepremakljivih župnikov kar dva Slovenca? V St. Paul, Minn. V st. pavelški nadškofiji ni niti jedne slovenske župnije. V isti nadškofiji je Slovenec učitelj in ravnatelj cerkvenega petja; v isti nadškofiji dva Slovenca profesorja v semenišču; v isti nadškofiji izmed tristo osemindemdeset duhovnov samo trinajst Slovencev, izmed dvesto devet župnikov pa deset Slovencev. Škofa Trobec in Stariha sta postala škofa iz nemških župnij; škofje Baraga, Mrak, Vrtin niso služili na slovenskih župnijah; monsignor Ogulin na nemški župniji; monsignor Bilban ni postal monsignor zato, ker je slučajno župnikoval na slovenski župniji; pokojni monsignor Buh se je žrtvoval za Slovence, pa bila njegova obča priljubljenost in delavnost med drugonarodci, katera mu je prisluzila to priznanje in dvakrat čast škofijskega upravitelja.

Torej Slovenci v Ameriki, ali sprevidite razloček med slovenskim duhovnikom na slovenski župniji in slovenskim duhovnikom po drugonarodnih, recimo. tujih župnijah? Tujci slovenskega duhovna spoštujejo, ga časte, ljubijo in če treba branijo proti vsakemu napadu. Dajo mu, kar mu gre, brez mrmranja in nevošljivosti in večkrat kaj več postransko. Slovenci pa zapeljani in zaslepljeni po svojih "zelenih" vodnikih, blatijo dobre ime svojega lastnega rojaka duhovnika v besedi in pismu: le neradi mu privoščijo trdo zasluženih vsakdanjih kruhek in še rovajo in hujskajo v njegovi slovenski župniji, da bi odvrnili, če mogoče, še dobrohotne verne Slovence od cerkve in duhovnov.

Marija, Mati lepih duš, trga Jezuščku lilije. . .

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe Kat. Cerkvi.

Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrot in milosti frančiškanskega Komisarijata.—
Naročnina \$3.00, z u n a j
Združenih držav \$3.50.

Maj 1928.

Izdajajo slov. frančiškani v Ameriki.

20. Letnik.

Šmarnice v gozdu.

S. Lavoslava.

REKRASEN pomladni večer je tiho in počasi legal na malo vasico, katere skromni domovi so ponižno čepeli v varstvu hriba, vsega poraščenega z drevjem. Bohotno so zelenele mogočne stoletne bukke in vitke smreke, jelke in mecesni so dehteli v polmrak.

Ob vznožju hriba, kake četrte ure od vasi, je samevala uborna hišica z vrtom in sadovnjakom, v katerem je zakraljevala Vesna. Vse popke jablan in hrušk je odprla, vse liste in lističe je priklicala na dan. Po dnevu je bil ta košček raja poln bujnega življenja. Ptčki so se zibali po vejicah, delali gnezda in peli v sončno pomlad. Skromne čebelice so zadovoljno brenčale v pomladni koncert krilatcev, izogibajoč se pisanim metuljem, ki so samooblastno poletavali od cveta do cveta. Tako je bilo, ko je še sonce žarelo raz nebo; ko pa je počasi zlezlo z gore, je zavladal mir v sadovnjaku — še murn se je le poredko oglasil v svoji luknjici.

Tudi nocoj počiva sadovnjak. Vse je skrivnostno tiho, samo v vasi zalaja tuptam kakšen pes. Ob njegovem glasu se zdramita deklici, ki sedita na klopi pred samotno hišico, iz težkega premišljevanja vsaj za hip, pa kmalu zopet predeta nit žalostnih misli.

Še nedavno sta bili tako zelo srečni. Imeli sta še zlato mamico, ki ju je ljubila kot more le mati ljubiti svoje dete. Tudi oče je bil dober, skrben; delal je in varčeval. Niso živeli v izobilju, a potrebnega kruha jim ni manjkalo nikoli. Vaščani so blagrovale srečno družino. Žalibog, da to lepo družinsko življenje ni trajalo dolgo.

V hišo se je prikradla bolezen. Glodala je na materi dolgo — lani jo je spravila v grob. Dvanajst-

letna Milka in Francka, ki je videla že deset pomladi, sta ostali sroti. Imeli sta še sicer ljubečega očeta, pa kaj, ko se je morala ljubezen kmalu umakniti grdi strasti.

Oče ni mogel preboleti izgube svoje žene. Ni iskal tolažbe v veri in molitvi, kjer bi jo bil gotovo našel. V brezmejni žalosti je začel piti. "Da pozabim", je dejal. Pil je in pil, vedno več, vedno pogosteje. Pozno ponoči je prihajal z dela domov, ves neprijazen, često hud. Deklici sta se ga začeli bati, zato ga nista več čakali. Košček črnega kruha je bil že dolgo časa njuna večerja, ki sta jo močili s solzami. V solzah sta navadno tudi zaspali. Ko sta se zjutraj zbudili, očeta že ni bilo doma. Odšel je na delo. Če pa je še bil doma, je bil navadno čemerčen. Pekla ga je vest, da tako zanemarja svoja lastna otroka. Stokrat je sklenil, da se poboljša in stokrat je prelomil obljubo. Tudi v cerkev ni več zahajal, sv. maše je navadno prespal. Vedno bolj globoko je padal. Nesrečna pijača, ki trga najmočnejše, najlepše družinske vezi!

V take žalostne misli zatopljeni sedita revici. Hrepeneče gledata proti vasi, odkoder bi moral priti oče. Luna se počasi dviga izza hriba in obsije z medlim svitom nežna obrazka, v katera je trpljenje zarisalo trpke poteze, a očeta ni od nikoder. Najbrž bo prišel šele proti jutru.

Žalosten molk pretrga Milka: "Veš, česa sem se spomnila? Jutri je prvi maj. Treba okrasiti kip Marije v gozdni kapelici. Saj še pomniš, s kakim veseljem sva vsako leto nabirali cvetke in jih pletli v vence za Marijo. Kako srečni sva bili potem, ko smo zvečer vsi štirje klečali ob Njenih nogah in molili . . ."

“O, da, lepi so bili majniški večeri, ko je še žive-la mamica, ko je bil oče tako dober, sedaj pa . . . Kako sva nesrečni, Milka!” Dolgo zadrževane solze se udero Francki po upadlem obrazku.

“Ne plakaj, sestra! Res je, da veliko trpiva, a Bog je dovolj mogočen, da nama lahko odvzame trpljenje, če hoče. In najina nebeška Mati gotovo ni pozabila na naju. Srce mi pravi, da nama vrne očeta.”

“O, ko bi oče nehal piti! Milka, to bi bilo zopet lepo pri nas!”

“Nehal bo, boš videla, da bo. Se še spomniš zadnjih besed drage mamice? ‘Marija bo sedaj vajina mati. Ljubita jo! Kadar bosta v sili, se obrnita na Njo.’ Tako je govorila mamica.”

“Da, vsako besedo še pomnim, kot bi jo bile šele danes izgovorile njene ustnice.”

“Vidiš,” pravi Milka, “sedaj sva v sili, vzroka dovolj, da se Marija milostljivo ozre na naju. Treba le še najinega sodelovanja. Dajva, posvetiva ta mesec delu za ispreobrnjenje očeta.”

“Iz srca rada, toda le kako?” Vprašujoče pogleda Francka svojo modro sestrico.

“Tako-le: Vse križe, ki naju zadenejo ta mesec, darujva Mariji. Vsak dan okinčajva Njeno kapelico s cvetjem. Vsak večer bova romali h kapelici in pobožno bova molili sv. rožni venec in krasno molitvico ‘Spomni se!’ Častiti gospod župnik je dejal, da kdor to molitev lepo moli, je gotovo uslišan, ako je njegova prošnja v harmoniji z božjo voljo. Boš videla, ko mine mesec maj, bo najin oče zopet dober.”

Zaupanje v pomoč Marijino je prepodilo oblake žalosti tudi iz srca mlajše sestrice. Polni najlepših upov in načrtov za srečno bodočnost, sta deklici odšli k počitku. Blagodejni spanec jima je kmalu zatisnil trudne oči. V sanjah sta bili pri mamici . . . Tam v zakotni gostilni pa je kričal v družbi veselih bratcev oče nedolžnih otrok. Pač ni slutil takrat, da počiva na njem usmiljenja polni pogled Kraljice maja . . .

Vsak večer sta deklici romali h kapelici v gozdu. Čeprav je tupatam počila kaka veja v mračno tišino, sta vendar pogumno nadaljevali pot. Prav nič ju ni bilo strah — ljubezen zmaga vse. Kako zaupno, kako goreče sta molili! Čarobno sta zvenela nežna glaska v gozdno tišino. Molitev je sledila molitvi. Oči obeh ljubkih molivk so bile nepremično vprte v obraz Brezmadežne, obraz tako lep, ves smehljajoč in dobrotljiv, zaviti v medli sijaj lučke, dar ubogih deklic. Tako ugodno, tako mehko, tako neizmerno lepo jima je bilo pri Mariji. Ob Njenih nogah kleče sta pozabili na ves svet in srca jima je polnilo sladko upanje. Vse njune molitve so se spajale v eno

samo: Marija, vrni nama očeta! Potolaženi sta odhajali od kapelice z mislijo: Vse bo še dobro . . .

Tako jima je mineval dan za dnem v upanju in žalosti. Naposled je napočil zadnji majnik, a oče je bil še vedno pijanec. Zadnjič sta zapuščeni deklici poromali k Mariji. V joku in solzah sta Ji glasno tožili svojo bol.

“Marija, usliši naju! Vrni nama očeta! Izpreobrne ga,” je donelo v mrak okrog kapelice.

Nekdo prihaja po poti, ki vodi skozi gozd, mimo znamenja. Deklici ga ne slišita, preveč sta zatopljeni v molitev. Čudeč se mož obstoji. Nekaj časa posluša, nato ga pa neka nevidna moč prisili, da skrušeno poklekne. Neskončna žalost mu hoče raznesti srce, ki vedno hitreje utriplje. Debele solze se mu vdero po obrazu in kapljajo na mehki mah.

Zopet zadoni v tih majev večer: “Kraljica majnika, daj nama očeta!”

Mož se ne more več premagovati. Skoči k deklicama, ki se seveda na vso moč prestrašita, in ju začne poljubovati. Ko sestrici spoznata očeta, se jima vlijejo solze sreče po bledem obrazku. Obe ga objemata in mu pripovedujeta o svoji radosti.

Ko se prvo razburjenje poleže, vsi trije pokleknejo in skupno opravijo zahvalo Mariji. Vpričo svojih otrok priseže oče Brezmadežni, da se nikoli več ne dotakne opojnih pijač. Prvič po dolgem času je zopet srečen in nad vse srečna sta njegova otroka.

Drugi dan, bila je nedelja, je prejšnji pijanec opravil sv. spoved in z ginljivo pobožnostjo prejel Kruh življenja. Vaščani so se čudom čudili; pač ni so slutili, da mu je preustvarila srce Kraljica maja.

Izvoljenka božja, sv. Terezija Deteta Jezusa.

Za Marijo.

Meseca majnika po vsem katoliškem svetu krasijo podobe in kipe Matere božje. Marijini altariji so vsi v cvetju in zelenju.

Mi tu na farmi imamo tudi altar Matere božje — Marije Pomagaj. Majhen je, premalo prostora je okrog njega, zato kaj posebnega, izredno mičnega in lepega ne moremo napraviti. Pa kljub temu tudi mi hočemo nekaj za Marijo storiti. Za Marijo moramo nekaj narediti, ker je naša cerkev Njej posvečena. Saj berete pri vstopu na farmo: St. Mary's. Kaj bi radi napravili za Marijo? Ovenčali bi radi Njeno podobo. Imamo v načrtu to-le: Okrog Njene podobe bomo napravili lepe rdeče žametaste zavesse. Na vrhu, kjer bosta oba dela prišita skupaj, bo lepa krona, ki bo žarela v majhnih lučicah. Tudi ob strani bodo med žametom in okvirjem žarele električne luči, ki bodo osvetljevale Marijino podobo tako, da se bodo najmanjše gube in poteze natančno opazile. Načrt je krasen, a mi ga ne bomo

mogli tako izvršiti kakor bi radi, ako nam Vi, naši prijatelji in dobrotniki ne pomagate. Ves ta okrasek bi stal 100 dolarjev. Kaj neradi opustimo to in zelo žalostni bi bili, ako bi morali opustiti ta okrasek za Marijo.

Prepričani smo, da boste Vi, obiskovavci naše farme in vneti častivci Marije Pomagaj, pomogli v toliko, da izvedemo načrt, ki nam je tako ljub in drag, ker je vse to za Marijo.

Enkrat smo se že obrnili s prošnjo do Vas in smo nekaj darov že dobili, toda še mnogo nam primanjkuje, zato danes zopet prosimo, pomagajte nam, da tudi mi naredimo za Marijo to, kar tako srčno želimo.

Marija, Vaša Mati in Priprošnjica, Vam bo stotero povrnila ljubav, katero Ji boste izkazali in pomagali okrasiti Njeno čudodelno podobo v naši cerkvi.
—Rev. A. M.

M. Elizabeta:

SLAVA MARIJI!

Spevi najlepši done po dobravi,
svira jih jutro, poje jih dan,
v tisoč in tisoč glasovih pozvanja
slava Mariji v dolino, čez plan.
Pojejo slavo ji gorski grebeni,
trate cvetoče in viri studeni,
vse jo proslavlja, vse jo slavi:
Lepa, najlepša Marija si ti!

Vsaka cvetlica kadilnica zlata,
čisti Devici vonjavo deli,
biserna kaplja na bilki zeleni
rajske Kraljice lepoto slavi.
Pojejo himne ji pevci krilati,
srca človeška jo kličejo "mati",
vse jo proslavlja, vse jo časti:
Lepa, najlepša Marija, si ti!

Rev. P. Evstahij, O.F.M.:

ZDRAVA MARIJA, KRALJICA MAJNIKA!

V raj pozdravlja te BOŽJA TROJICA,
angelski zbori spoštljivo časte,
ž njimi vred slednji svetnik in svetnica
kliče, Brezmadežna, tvoje ime,
tebi prepeva, o Mati Marija,
naša Kraljica in naša Gospa,
večnega srečnega Roža neba:
"AVE, MARIA! . . ."

Tebé pozdravlja priroda vesela,
sonce smehlja se in sinje nebo,
poje škrjanček in šmarnica bela,
polja in bukev zelenje mlado,
majnik ti peva, o sladka Marija,
naša Kraljica in naša Gospa,
nežno hvaležno nam vre iz srca:
"AVE, MARIA! . . ."

Tebe pozdravljamo verni zemljani:
v Kristu in v tebi je dvignjen naš rod! —
V božji ljubezni nam duše ohrani
ti, ki na veke s teboj je Gospod!
Mati duhovna, Devica Marija,
naša Kraljica in naša Gospa,
vnetega svetega Zarja neba . . .
"AVE, MARIA! . . ."

M. Elizabeta:

NAJLEPŠA.

Ti, ki si najlepša,
ti, ki si najblažja,
tebe naj proslavlja
nesmi vseh najdražja.

Zornih juter himna
doni v tvojo slavo,
nočnih zvezd lepota
venčaj tvojo glavo!

Zate, Najčistejša,
srca naj gorijo,
tebe brez prestanka
pesmi naj slavijo.

Naših src molitev
bodi večer ave,
vso ljubezen našo
nosi naj v višave!

Češčenje Male Cvetke.

Letos, 17. maja, je tri leta, odkar je bila sv. Terezija uvrščena v zборе svetnikov. Cel svet se čudi tej svetnici, ki obžarja vso zemljo s svojo mogočno priprošnjo pri Bogu. Njeno češčenje se širi od kraja do kraja, od dežele do dežele, od enega dela zemlje do drugega. Znana ni samo v Evropi in Ameriki, ampak tudi že v Aziji, Afriki, na polineških otokih in v Avstraliji.

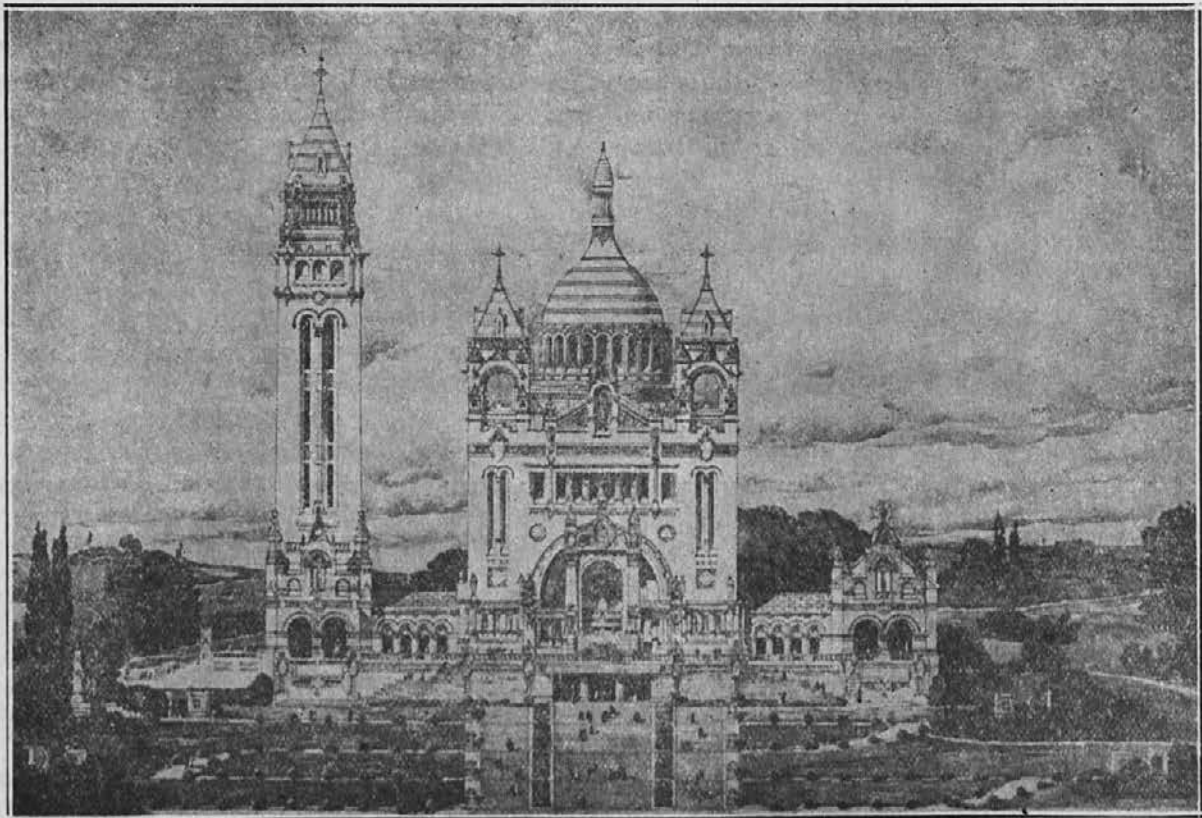
kateri dan je bila rojena sv. Terezija.

2576 pisem in prošenj so v teh devetih dneh prejeli in vse te prošnje in pisma so položili na altar sv. Terezije in obhajil je bilo v devetdnevnicu 8796. Kaj ne, veliko!

V Kanadi je cerkev sv. Terezije v mestu Wakaw, Sask. Cerkev je 154 čevljev dolga in 55 široka. Toliko darov prejmo vsaki dan,

žavi Kongo so misijonarji napravili kapelico sv. Terezije, ki je na ladiji. S to ladijo se vozijo duhovniki od ene naselbine do druge, ki so ob obali velike reke Kongo. Dobili so že darov za njihovo napravo 600,000 frankov. Ljudje so zelo vneti za sv. Terezijo in kar jo prosijo, vse zadobe.

V Braziliji so sezidali krasno cerkev v čast sv. Tereziji v mestu Rio Janeiro. Ker je primanjko-

Načrt za veličastno baziliko, ki jo bodo zgradili v L issieux-u na Francoskem, mali Terezki v počeščenje.

Ob obletnici njene proglasitve svetnicam, vam hočem nekaj malega napisati o njenem češčenju. Iz Indije poročajo: Mala Cvetka si je osvojila del južnozpadne Indije. Karmeliti tu delujejo in so sezidali veličastno cerkev v čast sv. Tereziji v mestu Pavaratti, kjer je že tudi ustanovljena narodna legija Male Cvetke. — Imeli so devetdnevnicu od 25. decembra lani do 2. januarja, na

da se gospodje kar čudijo. Darovali so jim podstav za kip sv. Terezije, ki stane 600 dolarjev, v njem je mnogo drugih kamnov. Dobili so monštranco, ki je stala 3000 dolarjev in ciborij za 500 dolarjev, električni luster za 550, kadilnico za 65 dolarjev. V cerkvi že visi od stropa 30 popolno srebrnih okraskov v obliki krožnikov s cveticami

Iz Afrike vam poročam. V dr-

valo še cerkyene obleke in nekaj drugih malenkosti, so se dekleta zavzele, da hočejo v enem dnevu dobiti, kar še cerkev potrebuje. Šle so v mesto in so vsakemu moškemu pripele na obleko eno rožo, in čujte, dobile so v nekaj urah 800 dolarjev. To pobiranje se je vršilo 30. septembra, na dan smrti sv. Terezije.

Kanarski otoki. Na teh otokih je glavno mesto Las Palmas. Od-

kar so sestre od Marije postavile v cerkvi altar sv. Terezije in so vpeljale javno čiščenje sv. Terezije vsak teden enkrat, je ta cerkev postala kar božja pot za katoličane na teh otokih. Pred 30. septembrom je bila v cerkvi devetdnevnic. Cerkev je bila tako polna, da jih prav mnogo ni dobilo prostora. Celotno mesto, ki ni ravno majhno, se je udeleževalo te pobožnosti.

Kuba. V glavnem mestu Havani se je ustanovila pobožna družba deklet in žena v čast sv. Tereziji. Častna predsednica te družbe je Mrs. Machado, žena predsednika republike na Kubi. Ob

pobožnosti lansko leto oktobra meseca je bilo toliko ljudstva navzočega, da so tisoči morali biti zunaj cerkve. Pevski zbor, v katerem je bilo 400 pevcev, je spremljal najboljši mestni orkester. Cerkev je bila vsa zagrnjena v zelenje, cvetice in rože, kar je čarobno vplivalo na udeležence. Leto poprej so po pobožnosti imeli zunaj cerkve veličastno procesijo z relikvijo sv. Terezije.

Jamajka. V mestu Kingston, glavnem mestu otoka Jamaica, so imeli lani oktobra meseca devetdnevnic na čast Mali Cvetki. Kakor drugod, tako tudi tu so prihajale množice v cerkev in

zadnji dan devetdnevnic je papežev zastopnik dal slovesen blagoslov vsem zbranim. Ob istem času so se po vseh cerkvah na otoku opravljale devetdnevnic.

Rev. A. M.

* * *

Dostavek urednika: — Pred kratkim so sv. oče Pij XI. proglasili Malo Cvetko za patrono katoliških misijonov ter jo tako postavili v isto vrsto z velikim misijonarjem sv. Frančiškom Ksaverijem. — Nedavno je bil v Rimu na slovesen način blagoslovljen temeljni kamen za ruski zavod "Russicum sv. Terezije Deteta Jezusa".

Nekateri novi shodi pri Mariji Pomagaj v Lemontu.

24. maja je praznik Marije Pomagaj; ker je v delavnik, se Vi, dragi častivci Marijini, ne morete udeležiti pobožnosti v naši cerkvi. Zato bo pa v **nedeljo, 27. maja velik shod**. Na ta shod pride društvo Marije Pomagaj iz Chicage. Slovesno sv. mašo bo opravil ta dan novomašnik P. Benedikt Hoge, doma iz Bridgeporta, Ohio. Sicer bi bili radi, da bi bil daroval prvo sv. mašo na naših Brezjah, toda naša prošnja je bila prepoznana. Bo pa vsekako ta sv. maša na 27. maja zelo slovesna, ker bosta P. Benediktu stregla kot levita novomašnika patra Bonaventura in Edvard. Pri sv. maši bodo tudi kot azistenca vsi bratje in gospodje. Upamo, da boste prišli 27. maja od vseh strani bližnje chikaške okolice. Govoril bo romarjem misijonar P. Odilo. Društvo Marije Pomagaj bo poskrbelo tudi za lepo petje.

Drugi shodi in izleti bodo še: **17. junija pride društvo sv. Mohorja iz Chicage**; isto društvo napravi izlet tudi **26. avgusta**.

1. julija se bo slovesno praznovala obletnica kronanja preblazne Device Marije. Ker je ravno ob tem času najlepše vreme,

boste lahko prišli na to praznovanje Slovenci iz bližnjih in daljnih krajev.

8. julija in 12. avgusta pridejo k nam društveniki mnogoštevilnega društva sv. Štefana iz Chicage. Gotovo se boste še drugi Slovenci na te dve nedelji pri nas oglasili.

22. julija prihiti na našo farmo društvo katoliških borštnarjev sv. Jurija iz Chicage. To društvo ima mnogo prijateljev in zato bodo tudi ti vsi z društvom vred obiskali naše Brezje.

Na prvo nedeljo meseca avgusta, 5. avgusta, se bo pripeljala vsa chikaška slovenska fara na izlet. To bo ta dan petja, veselja in zabave.

Ker je na to nedeljo praznik Matere božje snežnice, bo gotovo naše svetišče cel dan polno pobožnih Marijinih častivcev.

19. avgusta bo prišla k Mariji Pomagaj fara sv. Jurija iz South Chicage. Pridejo prav vsi, ki spadajo pod zvon sv. Jurija, tudi mladina. Prav goreče naj ta dan prosijo vsi farani Marijo in sv. Malo Reziko, da bi jim pomagala dobiti sredstev za prepotrebno farno šolo.

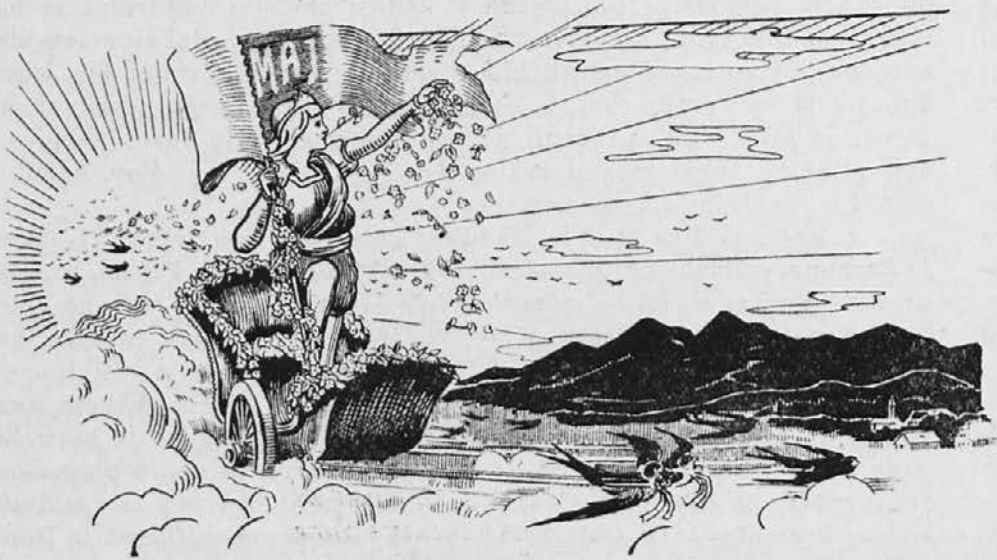
Poleg teh shodov bodo še dru-

gi shodi, ki so zaznamovani v aprilski številki Ave Marije. — Praznih je še mnogo nedelj za izlete, zato vabimo vse tiste, ki bi radi prišli k nam na farmo, naj se pravočasno prijavijo.

Marija Pomagaj na Brezjah, doma, je Slovencem premožkrat čudežno pomagala. Zakaj? Zato, ker so z brezmejnimi zaupanjem Njo klicali na pomoč. Njena podoba na naši farmi je ravno taka kot doma in kot razvidite iz raznih zahval v Ave Mariji, tudi Marija pod naslovom: **Marija Pomagaj v Lemontu, prerada pomaga tistim, ki jo kličejo na pomoč**. Zato pa vsi, ki želite prejeti od Marije posebnih milosti, **opravljajte pred praznikom Marije Pomagaj, 24. maja, devetdnevnic; začne se 15. maja in konča 23. maja**.

Vsem tistim, ki se hočejo udeležiti devetdnevne pobožnosti za uboge duše v vicah, naznanjamo, da bo ta pobožnost v naši cerkvi od 20. do 28. maja in potem zopet od 18. do 26. junija. Kdor hoče biti te pobožnosti deležen, naj se pravočasno javi.

Pripomnimo še, da bo ob shodih sv. maša vedno ob 10. uri po starem, navadnem času.

NAŠI MLADINI.

PRVO PISMO.

Joliet, Ill., 27. marca 1928.

Cenjeni urednik Ave Marije:—

Prosim, odstopite mi malo prostora v Vašem priljubljenem listu. Tudi jaz hočem nekaj naznaniti iz naše jolietске naselbine.

Najprvo Vam naznanjam, da so naš častiti gospod župnik bolni. Vsi jim želimo skorajšnjega ozdravljenja. Mi otroci vedno molimo v ta namen.

Pomlad je tu. Tičke so pričele zvrgoleti in kmalu bodo cvetele tudi rožice. Me deklice imamo svoje veselje s skakanjem preko vrvice, dečki pa se igrajo s "fernikoli". Ko bi Vi, cenjeni urednik, videli, koliko teh fernikol ima že moj brat! Skoro za eno polno vrečo.

Nadalje Vam sporočam, kako se imamo v naši šoli sv. Jožefa. Naše častite sestre so jako dobre z nami. Seveda le tedaj, če smo poslušni. Kdor ni poslušen, ga zadene kazen. Moj papa in moja mama pravijo, da je to popolnoma pravilno. Kaj bi pač naše častite sestre počele, če bi ne bilo nič kazni za pregreške.

Ko bi Vi, urednik, videli, koliko nas je! Skoraj tisoč. To je lepo število za slovensko šolo. Jaz hodim v sedmi razred, zato Vam bom še nekaj povedala o našem sedmem razredu.

Naši častiti sestri je ime Sr. M. Modesta. Ona je Slovenka. Učimo se pri njej veliko dobrega in koristnega, kakor čitati, pisati, računati, zgodovino, zemljepis in vse, kar spada v sedmi razred, tudi slovenski in angleški jezik. Rev. Father M. Butala so naš katehet, ki nam razlagajo katekizem in zgodbe. Zelo se trudijo z nami. Kupili so stroj, s katerim nam kažejo krasne podobe, kar nam veliko pomaga, da si bolj zapomnimo krščanski nauk in ga bolj dobro razumemo.

Naznanim Vam še, da imamo sveti misijon ki ga vodijo častiti gospod P. Odilo Hajnšek, O.F.M. Bog jim daj obilo blagoslova!

Cenjeni urednik! Zdaj pa voščim veselo velikonočne praznike Vam in vsem čitateljem Ave Marije!

Kaj pa častiti Father John, ali imajo še čebelice? Zdaj morajo že močno letati. Bom jih prišla enkrat pogledat. Samo malo medu shranite zame.

Pošiljam 50c za svečke pri Mariji Pomagaj.

Christina C. Adamich, učenka VII. razreda.

Odgovor.—No, zdaj pa je led razbit. Tvoje pismo bo oju-načilo še druge, da se bodo oglasili. Naj se nič ne bojijo. Poskusijo naj napisati kako pisemce ne samo iz Joliet, ampak tudi iz drugih slovenskih naselbin. Če morejo, naj se potrudijo pisati po slovensko, če pa se ne upajo, naj povedo novice v angleščini. Vse, karkoli pride, bo z veseljem sprejeto.

Seveda sem z velikim veseljem sprejel tudi Tvoje pismo, zlasti še zato, ker je pryo. Ko v zgodnji pomladi zagledamo prvo cvetje, se nam srce zasmeje. Še bolj se nam pa zasmeje srce, ko nam postavi mamica na mizo prve češnje ali prva jabolka. In srce se nam zasmeje predvsem zato, ker je to prvi sad leta.

Na splošno moram torej odgovoriti na Tvoje pismo, da sem ga bil iz srca vesel. Sedaj pa moram dati odgovor še na marsikatere druge reči.

Naznanjaš, da so gospod župnik bolni. To je žalostna vest. Vendar upam, da bodo kmalu okrevali, ko pristavljaš dalje, da otroci neprestano molite za njih. Obljubljam, da se bom tudi jaz pridružil Vašim molitvam in da se jih bom spominjal pri sv. maši.

Pomlad je res prišla letos precej zgodaj. Ampak zima kar noče proč; zato smo še za Veliko noč dobili malo snega in mraza. V maju bo menda boljše in tedaj boste ve deklice skakale čez vrvice, dečki pa se bodo igrali s "fernikoli". Praviš, da ima Tvoj brat teh fernikol zelo mnogo. Pozdravi ga prav lepo in mu naroči, da naj za prihodnji mesec on napiše kako pisemce in ga pošlje uredniku Ave Marije. Če ne, bo huda! Urednik pride vsako nedeljo v Joliet in če Tvoj brat ne bo poslal pisma vsaj do zadnjega majnika, tedaj bo joj! Urednik zna biti tudi hudomušen in nagajiv. Za kazen mu bo odnesel vse fernikole. Zdaj pa le na delo! Če ne . . .

Tvoj ata in Tvoja mama imajo prav, ko pravijo, da neposlušnega sme zadeti kazen. Vendar upam, da Tebe in Tvojega brata ne dohiti kakšna kazen, saj sta gotovo poslušna in ubogljiva. Tudi čč. sestre Vaju imajo menda rade.

Vaša šola je zelo velika. Tisoč, to je veliko število. Kaj misliš, s kolikimi bi morali pomnožiti deset, da dobimo tisoč? Pričakujem odgovora.

Ti si torej v sedmem razredu in uči Vas č. sestra Modesta, ki je Slovenka. To je lepo, da se zraven drugega učite tudi slovenskega jezika. Rev. Father Butala Vas uči katekizma in zgodb. Hvaležni jim morate biti, ker se toliko trudijo z Vami. Nailepše jim boste plačali njihov trud, če boste živeli tako, kakor Vas učijo.

Sveti misijon ste imeli in vodil ga je P. Odilo Hajnšek. — Slišal sem, da je Gospod Bog dal obilo blagoslova misijonarjevim besedam.

Prav lepo se Ti zahvaljujem za velikonočno voščilo. V tej točki sem Ti že odgovoril, ker bi bilo sicer prepozno. Ali si dobila veliko pirhov in potic in pomeranč? Kdo izmed Vaju jih je dobil več. Ti ali brat?

Za čitatelje Ave Marije je velikonočno voščilo malo pozno. Pa naj velja za drugo leto.

Častiti Father John bodo prihranili med zate in tudi za Tvojega brata — toda za brata samo pod pogojem, da bo napisal pismo do konca maja. Sicer boš dobila med samo Ti. Svečke smo našgali pri Mariji Pomagaj. Hvala lepa!

Oglasi se zopet v kratkem!

Urednik Ave Marije.

* * *

Da bi slovenski mladini malo pomagali pri učenju slovenščine, smo mislili začeti z nekako korepondenčno šolo. To bi bilo dobro zlasti za tisto mladino, ki ne hodi v naše farne šole, kjer učijo slovenske sestre. Za sedaj bomo uporabili v ta namen, kolikor se bo pač dalo, ta-le mladinski oddelek. Eden izmed naših letošnjih novomašnikov mi je napisal par vrstic o Slovencih in o slovenskem ozemlju. Naj sledi njegov članek, da bo nekak uvod za poznejše.

portion in this instance is the Slav nation of which the Slovenes are a part. There are to-day 160 million Slavs existing in the world, and that is about the tenth part of the population of the entire world. The Slavs are divided into three large groups, namely: the Northern Slavs, Eastern Slavs, and the Southern Slavs. Each of these three groups are again subdivided into the nations bordering in their respective directions. First of all we have the **Northern Slavs**; to this portion belong the Czecho-Slovaks, Poles and Lusation Serbs; these three nations number 30 million altogether. Next we have the **Eastern Slavs** which takes in all of Russia and numbering 110 million population. Finally the **Southern Slavs**, who are also termed the Jugo-Slavs, consist of Serbians, Bulgarians, Croatians, and Slovenes, all

A BRIEF OUTLINE OF SLOVENIA AND ITS PEOPLE.

It has occurred to me that it may be to your advantage to describe a brief sketch of our Slovenian nation, anent its boundary and historical division. Very often I was questioned concerning the division of the Slovenian race and country, and I am sure that you too will witness the same experience, if you already had not done so. That is practically the only one reason why I wish to acquaint you with this short outline; however, first and foremost is that you may be better educated in the position of the land of your forefathers. Evidently your parents too endeavor to foster this love in your hearts, for the simple reason that they love their Fatherland.

As you well know, in order to make a division we must take the whole and divide it. The entire

these numbered together have a population of 20 million. Of this amount there are two million Slovenes in the whole world, and most of whom live in Jugo-Slavia. According to the latest statistics there are about 250,000 Slovenes in America, most of them being inhabitants of Cleveland, O.; Chicago, Ill.; Joliet, Ill., and Milwaukee, Wis., etc. Every place that we find them we see that they are very progressive in education as well as in business. — Many beautiful churches, schools and buildings stand as monuments of the Slovenian race in America. Fuller details on this subject may be found in **Dr. Kern's Book, who may be addressed, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.**

The historical division of the Slovenian territory may be summed up as follows:

1. **Kranjsko**, the Province of Carniola, possessing the city of Ljubljana, which is at the same time

the capital city of all Slovenia. Bled which is also located in this Province, is a wonderful summer resort, where the king and queen and the entire court spend their vacations; it is for this reason that it is considered a high-class summer resort and people, mostly nobility, from all parts of the world come to Bled for the summer months. There is a beautiful large lake there and this lake is attractively shadowed by high mountains. The highest of this range of mountains is Triglav.

2. **Štajersko**, the Province of Styria with its important industrial city of Maribor. In connection with this division the widely known Jugo-Slavian sanitarium, Rogaška Slatina, is mentioned.

3. **Prekmurje**. This Province was under the ruling of the Hungarians before the world war.

4. **Primorsko**, gets its name from its bordering on the coast land. This Province was snatched away by the Italians.

5. **Koroško**, the Province of Carinthia, which is a very important division known for its historical value, is under the ruling of Austria.

—Rev. B. S.

Še en spomin iz Clevelanda.—Več kakor leto je tega, kar sva bila s patrom Odilom na misijonu pri sv. Lovrencu, kjer vodi župnijo preč. g. Oman. En lep spomin mi je ostal od tedaj, ki ga še vedno nosim s sabo. To je spomin na tamkajšnjo prijazno šolsko mladino. Kadarkoli sva se s sobratom vračala iz cerkve, so se postavili otroci na obeh straneh v špalir in so naju obsuli s pozdravi. Naj se oglasi kdo izmed tistim prijaznih otrok tam pri sv. Lovrencu in naj napiše kako pismo semkaj v Lemont, na urednika Ave Marije! Upam, da mu bodo rade pomogle slovenske čč. sestre.

Ob srebrnem studencu.

France Jaklič:

Tolmin!

Tako je sklenil Kancijan Anderlajn potem, ko ni bil dosegel pri Alojni tega, kar je želel.

"S pravico si odprem pot do zaklada!"

Zavil je tedaj na pot, po kateri se je tovorilo od loške strani na Tolminsko, mimo Idrije in deloma navprek čez Šentviško goro, čez grape in bregove.

Pod Tolmin je spadal ves svet ob vodah, ki se stekajo v Sočo. V Tolmin se je odrajtovala desetina in vse davščine in v Tolminu se je delila pravica vsem, ki so jo tam iskali.

Tudi rudarska pravica se je tam dobivala.

"Kdo si?" je vprašal Andrejčana pisar v tolminskem gradu.

"Kancijan Anderlajn, rudar."

"V službi Benečanov?"

"V svoji službi! Na svojo roko obratujem, kakor sem se naučil doma na Koroškem."

"Kje boš kopal?"

"Na Alojnovem svetu, v najoddaljnejšem koncu grape, ki se spušča mimo Marije na Skali navpik na sonce."

Pisar je segel po urbarju, da bi poiskal Alojna, toda ni ga našel.

"V grapi ni nobenega kmeta. Divjina je tam, sama divjina."

Anderlajnu se je takoj posvetilo. Pa ni oporekal, ampak le prosil:

"Zapišite, da je leva stran grape moja. Tam bi rad kopal in iskal."

In ko je plačal, kar mu je pisar naračunal, ko je obljubil, da bo redno dajal desetino in plačeval dav-

ščine, je pa dobil pergament. Noben drug kakor on sam, Kancijan Anderlajn, je imel pravice kopati rudo v grapi, ki se steguje od Marije na Skali ob vodi navzgor. Vsa leva stran je njegova. Tako govori pergament. Alojna Kancijana ni poslušal, zdaj pa ima. Brez vseh pravic je. Srebra se niti dotakniti ne sme.

Kancijan Anderlajn je imel pač pravico v žepu, toda ni vedel, kaj bi naredil. Zato je premišljal in premišljal, kaj bi ukrenil, da bi se vsa zadeva srečno razmotala. Naposled se mu je zdelo, da je najbolje, ako se dogovori z Alojnom. Tako bi imela dobiček sama, ker drugače se vse razleti, četudi kaj kaže. Več je rok, je več tudi želodcev, ki vse ugonobijo.

Alojna je res trdoglav. Nič si ne da dopovedati. Pa samopašen je tudi. Vse bi rad sam pobasal. Ha! Pa mu pokažem. Pergament mu pomolim pod nos, pa bo imel dovolj. Videl bo, da ima Anderlajn vso pravico, on pa nič. Ni vrag, da bi ga to ne spameovalo.

S takimi mislimi in sklepi se je vračal Anderlajn k Alojnu in je stopil predenj.

"Zopet sem tukaj. Prišel sem še kot prijatelj. Pogovoriva se, kakor se spodobi možem."

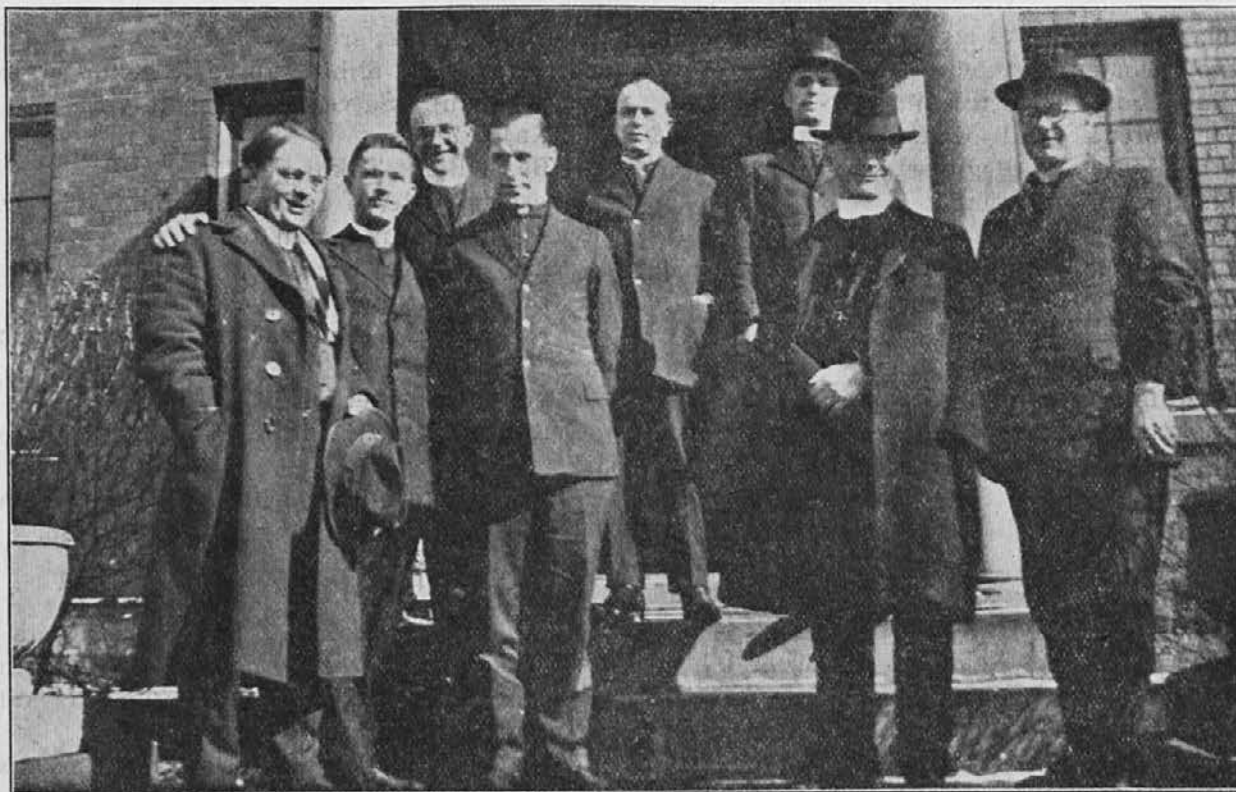
"Kaj vendar hočeš? Kaj iščeš? Povedal sem ti že, da nimaš tukaj ničesar. Ali me hočeš oropati?"

Alojnovе besede so bile kaj neprijazne. Vendar se Anderlajn ni ustrašil ter je dejal:

"Z menoj se nočeš razgovarjati. Pa se boš ksal. Vedi! Do srebra v zemlji nimaš nobene pravice. To pravico imam jaz!"

"Hahaha!"

"Le krohotaj se! Toda res je! Pa nisem prišel trkat na tvoja vrata s svojo pravico, temveč sem se

Clevelandski slovenski duhovniki.

Od desne proti levi: Rev. J. J. Oman, Rev. V. Hribar, Rev. Slaje, Rev. J. B. Ponikvar, Rev. L. Virant, Rev. Jager, Rev. A. Gnidovec, Rev. A. Bombach.

prišel pogajat s teboj in ti ponujat svojo pravico. Deliva si jo!"

"Blazniš, kali?"

Zdaj se je pa Anderlajn zakrohotal.

"Jaz ne blaznim, ampak ti boš zblaznel, ako nečeš biti pameten. Glej!"

Tedaj je Anderlajn pokazal pergament.

"Lej, to je pravica! Dobil sem jo v Tolminu in sem jo drago plačal. Pergament mi daje pravico dvigniti vse zaklade, ki jih skriva zemlja na levem bregu grabe. Tudi srebro v studencu je moje."

Alojna je segel po pergamentu, toda Anderlajn ga je hitro umaknil in spravil.

"Hahaha! To pa le pusti! Je predragocena stvar. Tega ne dam iz rok!"

"Prokleti Kacander! Kako si zvit!" je zahropel Alojna, ki ni mogel prikrivati jeze, ki je kipela v njem.

"Nič se ne jezi! Pokazal sem ti pravico, ki jo imam, toda ne izrabim jo samo v svojo korist. Še enkrat ti ponudim: deliva si srebro v studencu, kakor tudi zaklade rud, ki bi se še našli v grapi. Pravično narediva: ti polovico, jaz polovico, zakaj pravico imam le jaz in velikodušno ti pravico odstopim."

Tako je govoril Anderlajn in gledal, kakšen učinek bodo naredile besede. Videl je, kako je Alojna ves razburjen, kako se borijo v njem strasti in

iščejo izbruha. Kar začudil se je, ko je Alojna nepričakovano mirno ugovarjal:

"Koplji, kjer hočeš! Nič ne bom rekel, ako vso grapo obrneš, ako se ti ljubi. Mojega sveta se ne boš dotaknil. To ti rečem. Do studenca se ne more priti drugače, kakor po mojem svetu in to bom že ubranil."

"Torej nečeš? Kesal se boš!"

"Zadnje besede še nisem izrekel. Pusti me, da še premislim."

Alojna je do dobra spoznal, da Kacander ne bo odnehal, da hoče na vsak način priti do srebra. Spoznal je tudi, da je bolj premeten kakor on sam in da bo naposled le izvil, kar namerava, ako mu pusti. Zdel se mu je nevaren, ker je vztrajen in zna poiskati nova pota, ki bi pripeljala do cilja; celo pergament si je dobil.

"Ha!"

Tedaj je dozorela v Alojnovi glavi misel, ki se mu je že tolikrat usiljevala.

"S poti mora! Ne bo me več zasledoval! Rojpar!"

Te besede so bruhnile iz njega polne jeze in sovražstva, ko se je Anderlajn umaknil in šel h konju, da ga je razbremenil.

"Golt mu zamašim, da se nikdar več ne bo oglašil. Živ ne sme več ven!"

Silovite grožnje so ženo zelo prestrašile, tembolj,

ko je videla, da je mož ves izpremenjen, da grožnje niso prazno govorjenje.

Sklenila je roke in ga tolažila:

“Mohor! Mož! Oče! Kakšne so tvoje besede? Ali se ne bojiš Boga? Pogovori se ž njim izlepa! Nič hudega ti še ni prizadjal.”

“Ropar je! Okrasti nas hoče!”

Zarotil se je iznova, da se ne pusti okrasti in je obžaloval, da ga že prej ni spravil s poti in da je zdaj zadnji čas.

“Ne ubijaj!” ga je prosila žena.

Zaman so bile vse prošnje in opomini.

Nevarnost za zaklad v studencu je bila tolika, da je Alojna sklenil na vsak način odstraniti jo.

“In še pergament ima. Vse bi nam ukral. Pa ne boš! Hahaha!”

Zadovoljen krohot je naznanjal, da ima že ves načrt.

Noč naj bi zakrila krvavi zločin v grapi.

Pridobival je sinove, da bi mu pomagali, ako bi sam ne zmožgel dovolj zmikastiti grabežljivca, ki je samo zato prišel v grapo, da bi jih okradel in jim odnesel srebrni zaklad.

Ker se je tudi sinovom zdelo preneumno, da bi si pustili potegniti zaklad izpred nosa, so bili pač pripravljeni braniti očeta, ako bi potepuh postal nevaren. In to je bilo staremu dovolj.

V trdnem spanju se ne bo mogel braniti.

Žena je spoznala, da je možev sklep nezrušljiv. Tako odločnega ga še ni videla. Najhuje ji je pa bilo, da so se tudi sinovi sprijaznili z očetovo namerom. Za vselej naj bi si bili oskrunili roke s človeško krvjo. To jo je peklo in bolelo. Poskušala je na vse načine preokreniti moževe misli. Pa ni šlo. Zato je premišljevala, kako bi rešila tujega človeka iz smrtne nevarnosti, kako bi preprečila zločin, ki bi ji za vselej pristudil bivanje v grapi in bi otežkočil vest vsej družini.

Dogovorila se je tedaj s starejšo hčerjo, ki je bila bolj materina, da ji bo pomagala. Ko bo družina večerjela, tedaj bo hčerka smuknila iz hiše in šla povedat tujcu, kaj se namerava. Potem bo pa že bežal in oče ne bo mogel storiti greha, ki bi ga obremenil za vselej.

Vsa v strahu, da bi se ji načrt ponesrečil, je molila in vzdihovala in pripravljala dobro večerjo, da bi se mož rad in dalj časa pomudil v hiši.

Kancijan Anderlajn je tedaj spal spanje pravičnega. Potovanje v Tolmin in nazaj ga je zelo utrudilo, da se mu je počitek na senu dobro prilegel. Prerekanje z Alojnom je bilo res razburljivo in skoraj brezuspešno. Ker pa je bil izjavil, da še ni izgovoril zadnje besede, da hoče še časa za premislek, je Anderlajn upal, da se bosta pač dogovorila in se bo potem rudarsko delo lahko pričelo. V premišljevanju je zasnul in v razkošnih sanjah je gledal sa-

mo srebro, srebro, srebro.

Kar prav mu ni bilo, ko ga je nekdo s tresenjem zbudil iz sanj. Še ves omotičen je vprašal:

“Kaj je?”

“Beži! Beži! Takoj beži!”

Resne besede so ga predramile, da je pri polni zavesti pogledal in opazil žensko.

“Kdo si? Kaj hočeš?”

“Brž! Brž! Beži od tod!”

“Kaj pa je?” se je začudil in še vprašal: “Kdo pa si?”

Tedaj je izvedel, da je Alojnova hči.

“Reši se! Beži! Tvoje življenje je v nevarnosti!”

Presunljivo je izgovorila te besede, potem je pa šla. Zdelo se mu je še, da je še gredoč enkrat vzkliknila:

“Beži!”

Zgodilo se je tako naglo in nenavadno, da je Anderlajn kar čutil grozečo nevarnost. Samotna grapa se mu je hipoma zdela kakor past, iz katere se več ne bo rešil, ako se bo kaj obotavljal.

Vstal je, vjel konja in ne da bi ga osedlaval in otovarjal, je pobegnil z Alojнове pustote.

Spotoma je imel dovolj časa ugibati, kaj se je zgodilo in ko je vse premislil in presodil, se mu je zdelo, da je spoznal nevarnost, ki mu je grozila. Siknil je:

“Alojna! Čak!”

O, v kakem strahu je živela Alojnova žena tisto noč! Izvedela je pač, da je bil Kacander opozorjen, toda ni vedela, ako je zbežal, ako se je zbal in izginil.

Molila je iskreno in prosila Boga, da bi ne odtegnil milosti njenemu možu in sinovom, da bi ne postali morilci.

“O Jezus, usmili se jih! O Jezus, usmili se me!”

Razburil jo je vsak šum, vznemirjali koraki, katerih glas je zaznala v mučnem pričakovanju, motilo jo je ropotanje in rožljanje verig, ki je prihajalo iz hleva, plašilo jo je tisto hreščanje in pokanje, ki je prihajalo iz gozda in ki je tako vsakdanje, da se drugače ni zmenila zanj. Vse jo je plašilo in strašilo, ker je pričakovala najhujšega.

Jokala je in molila, molila in jokala in čakala, čakala.

O, kako dolgi so bili trenotki, kako strašni!

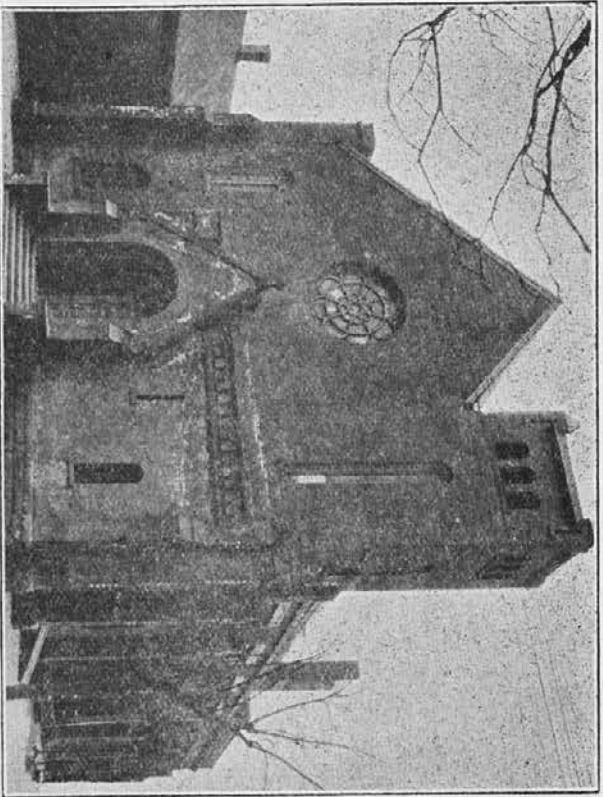
Naposled je vendar prišel mož. Ni se upala oglasiti, ker se je bala izvedeti kaj groznega in pogledati ga ni hotela, da bi se ne ustrašila krvi.

“Ušel je!” je siknil mož srdit, ker se mu je namera ponesrečila.

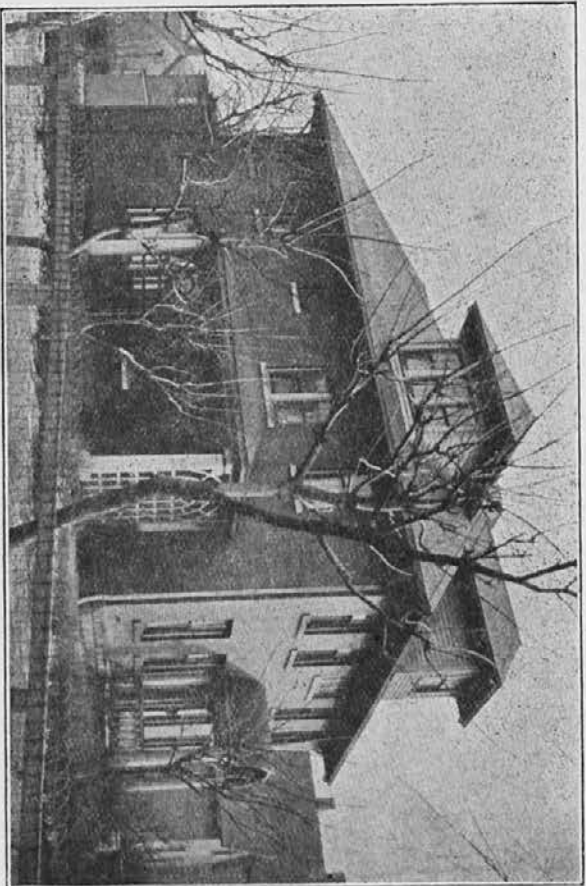
“Prokleti Kacander! Sam vrag mu pomaga!”

Ko je slišala žena te besede, se ji je odvalilo in vzdihljaj poln srčne zahvale je splaval proti nebesom.

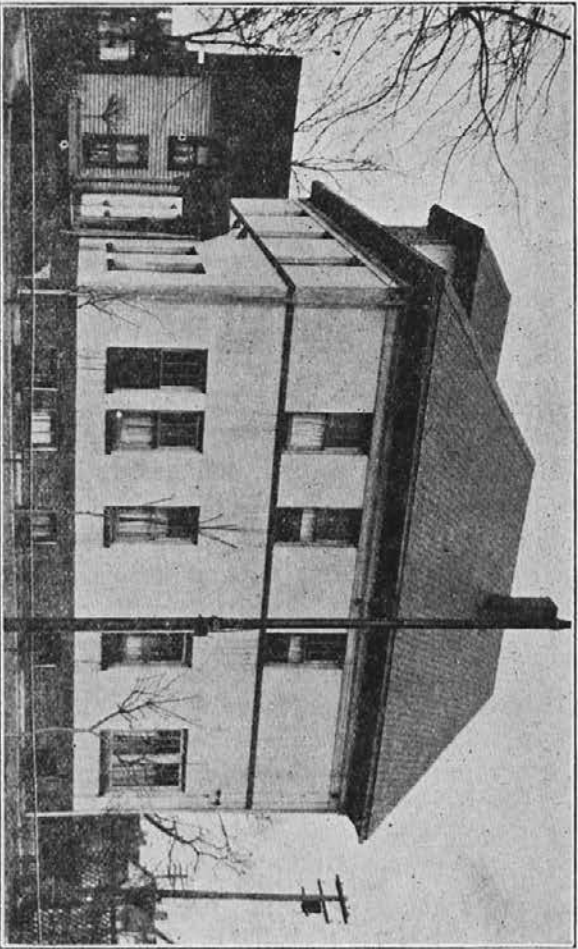
(Dalje prih.)

Slovenska šola v Newburghu.

Zupnišče pri sv. Lovrencu.

Sestrska hiša

pri sv. Lovrencu.

Pomenki o veri in neveri.

Rev. Bernard Ambrožič:

(Dalje.)

“**C**ELI teden sem premišljeval naš zadnji razgovor,” je rekel Tone, ko so bili zopet skupaj, “pa na noben način ne morem pristopiti na vašo stran, gospod župnik.”

“Samo da ste mislili,” je odgovoril župnik, “boste pa nocoj povedali tiste misli, da jih do dobra pregledamo. Govorite, Tone!”

“Kar ste zadnjič rekli na Molekovo pisanje, bi nazadnje res ne bilo tako slabo. Pozneje sem še parkrat prebral tista njegova opazovanja in sem sprevidel, da na ta način res ne gre mazati papirja. Toda ker ste zadnjič pobijali in podirali, je sedaj, recimo, na tleh. Ker nas pa sama podrtija ne more zadovoljiti, se je treba pomeniti o tem, kaj je prava stavba na mestu Molekovih razvalin.”

“Kakor želite, Tone. Prav lahko se o tem pomenimo.”

“Torej povejte svoje mnenje o pravem stališču glede spolnih odnošajev med moškim in žensko, z drugo besedo, o zakonu. Začnite zidati!”

“Mislim, da mi sploh zidati treba ni. Imamo stavbo, ki stoji že dolgo na dobrih in trdnih temeljih. Ker so pa dandanes napadalna sredstva nasprotnikov drugačna in bolj nevarna nego v prejšnjih časih, je potrebna, da, zelo potrebna ena stvar: stavbo krepko braniti.”

“Razumem. Toda imenujte stavbo, ki jo imate v mislih.”

“Krščanski zakon — in to je vse.”

“Sem si mislil. Krščanski zakon poznam. In ravno zato, ker sem si mislil, da je to vse, kar imate reči, sem izjavil v začetku, da ne morem pristopiti k vam. Krščanski zakon v vsej svoji nestrpnosti in neodjenljivosti gotovo ni in ne more biti edina rešitev tega tako zamotanega in za življenje tako važnega vprašanja.”

“Rekli ste nekaj o nestrpnosti, Tone. Kaj ste hoteli s tem povedati?”

“Da, rekel sem nekaj o nestrpnosti. Ravno o tem hočem več izpregovoriti. Dovolili mi boste, da vam navedem zgled iz življenja in ob njem preizkusim načela tako zvanega krščanskega zakona.”

“Me veseli. Zgled iz življenja je večinoma najlepši pouk, ki ne bistri samo uma, temveč pridobiva tudi čuvstva in nagiba voljo.”

“Prav! Pa poslušajte. Imam soseda, ki je po krščansko oženjen, pa je ni večje nesreče zanj na svetu nego ravno ta krščanski zakon. Večkrat pribeži k meni in si puli lase od jeze in gneva neč peklom, ki ga ima v hiši. Samo nekaj tednov po poroki

jima je šlo dobro, potem se je pričelo. Prepiri, pretepi, vsakovrstne nagajivosti so na dnevnem redu. Ljubosumnost, očitanje nezvestobe, zapravljanje denarja, pijančevanje, sovražstvo, dva umazana in podivjana otroka — to je ves blagoslov tega krščanskega zakona. Če se ne motim, je nekje dejal Kristus: Po sadovih jih boste spoznali. Ali ne velja to tudi o krščanskem zakonu? Toda to je samo en zgled. Ako nočemo biti slepi, moramo priznati, čeprav morda neradi, da je takih zakonov danes na tisoče in tisoče, če ne na milijone. Ali ni v teh tako kričecih zgledih nekaj težkega, kar dokazuje, da je krščanski zakon na napačni podlagi? Ali se vam ne zdi, da bi moral biti v takih slučajih nekak izhod? Nek drug izhod, mislim, nego samo tiste besede: dokler naju smrt ne loči?”

Župniku se je obraz zresnil in bolestne poteze so mu padle na čelo. Miha je pazljivo poslušal, toda bil je že v začetku nekam zamišljen, da ni čutil mnogo veselja za razgovor.

“Izhod . . .” je kakor sam zase rekel župnik. — “Kaj si prav za prav mislite pod besedo izhod?”

“Kar že. Recimo razporoka, ločitev ali karkoli. Na koncu konca tudi nekaka preizkušnja pred zakonom, da se vidi, če dva res spadata skupaj ali ne. Morda bi se dalo o preizkušnji govoriti na kak bolj pameten način, nego razpravlja prav v teh dneh znana teorija o petletnem zakonu in ž njo naš prijatelj Molek, ki ima res to veliko napako, da prej govori in piše, nego misli. Ali mora res biti edino krščanski zakon v tem oziru priznana naprava, ki ne dovoli nobene preizkušnje, pa tudi nobene razporoke? Ali ne uči življenje, da je ta ustanova nevzdržljiva in kruta?”

“Tone,” je rekel župnik, “preden se spustiva v podrobnosti o teh vprašanjih, bi tudi jaz rad povedal en zgled iz življenja. Ali dovolite?”

“Seveda,” je rekel Tone.

“Še dva tedna ni od tega, ko je prišel v mojo pisarno mož srednjih let in na prvi pogled sem spoznal, da je malo prej silno jokalo. Po kratkih uvodnih besedah mi je začel pripovedovati svojo zgodbo in spet se ga je polotil krčevit jok, da sem se sam komaj premagoval. Zgodba je bila ta: Kakih osem let nazaj sem se poročil na Angleškem z lepim in dobro vzgojenim dekletom, ki je pred poroko prestopila iz neke protestantske sekte v katoliško Cerkev. Njen prestop je bil videti popolnoma odkritosrčen, saj je nihče ni silil, niti prigovarjali ji nismo Bog ve kaj. Samo to je rekla moja mati, da bi me rajši videla pred oltarjem s katoliško nevesto. Dekle

je dejala, da se itak že dolgo nagiba h katoličanstvu in ji ravno prav prihaja prilika, da prestopi.

Tega sem bil jako vesel in sem živel ž njo kaki dve leti v najsrečnejšem zakonu. Potem sva se preselila v Ameriko. Nove razmere so prinesle novih težav, toda vse sva nekaj časa z vso lahkoto prenašala. Polagoma sem pa z žalostjo in grozo opazil, da ima žena vedno več čudnih potreb, o katerih se ji prej še sanjalo ni. Obleke na priliko ni imela nikoli dovolj. Stanovanje je moralo biti najmodernejše opremljeno. Zahajala je na "parties", v gledališče itd. Hudo mi je bilo. Po cele dneve sem delal, zvečer bi bil tako rad srečen doma z ženo in otroci, pa je mnogokrat nisem našel doma. Toda potrpel sem, kar se je največ dalo. Ko je pa začela siliti na ples in izostajati skoraj do jutra, sem ji odločno povedal svoje mnenje. Trdovratno je molčala in mi niti besede ni odgovorila. Drugi večer je zopet ni bilo, tudi otrok ne. Opazil sem celo, da manjka to in ono v stanovanju. Z grozo sem čakal. Drugo jutro nisem šel delat in sploh ne več od onega dne. **Spraševal sem sosede** — nič niso vedeli. Ne morem povedati, koliko sem trpel. Po nekaj dneh dobim pismo, ki mi je strlo srce in mi zmešalo pamet. Bil je poziv na sodnijo, kjer je žena vložila tožbo za razporoko . . .

Moža je prijel krč, da sem bil sam v največji zadregi. Vrgel se je predme na kolena in me rotil, naj mu pomagam, naj posredujem, da se žena vrne in umakne tožbo . . .

Ali jo hočete imeti spet radi? sem ga vprašal. — Ne spet, tako mi je odgovoril, še nikoli ni za en sam trenotek ugasnila v meni ljubezen do nje in tudi sedaj ne morem drugače, nego rad jo imeti. Smili se mi nesrečnica, ah, tako se mi smili! Kako je mogla mojim otrokom vzeti očeta, kako je mogla sebe vzeti meni . . .

Potolažil sem ga, kolikor sem pač mogel, potem je odšel. Dalje pa ne morem govoriti, ker na noben način nisva mogla poizvedeti, kje sedaj žena biva, dan pri sodniji bo pa šele jutri."

Župnik je umolknil in Tone zamišljeno gledal predse.

Tu je oživel Miha. Tudi nanj je župnikov zgled napravil resnoben vtis. Vendar se je zbal, da utegne taka resnoba škodovati živahnosti razgovorov. Zato je planil vmes:

"Dva zgleda, dve pomaranči! Iz katere bomo najprej izsesali sok?"

"Po vrsti," je menil Tone.

"Po potrebi," je ugovarjal župnik.

"Prepuščam vam besedo," je odnehal Tone.

In župnik je ponujano besedo sprejel.

"V prvi vrsti poudarjam, da je zakonska zveza med možem in ženo nekaj več nego samo spolni odnošaji dveh privlačujočih se bitij."

"Zakon reprodukcije! To ste zadnjič priznali. Rekli ste, da Molek prav trdi, ko pravi, da moža in ženo vodi skupaj naravni zakon reprodukcije, da se pomnožuje in vzdržuje človeški rod. To bi bilo torej tisto, kar je — nekaj več."

"Dobro," je odgovoril župnik, "tudi po tej poti pridemo do cilja in brez težave najdemo moj — nekaj več. — Čujte torej! Ali je naravnemu zakonu reprodukcije že končno veljavno ustrezno, če se iz spolne zveze moža in žene rodi novo človeško bitje? Ali sta s tem mož in žena že vse storila, kar je njujina dolžnost do človeškega rodu in do novega človeškega bitja, ki je prišlo iz njih?"

Tone je pomišljal. Imel je neko misel, pa se mu ni zdelo prav varno, priti ž njo na dan. Zato je pa odgovoril Miha:

"Menda hočete reči, da je treba otroka tudi odgojiti."

"Na vsak način!" je poprijel župnik. "To je spet nujno utemeljeno v naravi. Če bi narava tega ne zahtevala, bi postavila na svet do dobra razvito človeško bitje, ki bi si znalo samo pomagati dalje, ne pa tako nebogljenega črvička, kot je človek ob rojstvu."

"Ne bo tako hudo držalo," je ugovarjal Tone. "Odgojo utegne prevzeti družba, ta ali ona javna naprava: porodnišnica, sirotišče, zavetišče ali kakor se že imenuje. Teh in takih ustanov pozna dovolj tudi krščanstvo. Če je po naravi edino prav, da prevzameta odgojo oče in mati, ali ne ravna krščanstvo nedosledno, ko na eni strani poudarja nujnost odgoje po starših, na drugi strani pa samo pospešuje javne ustanove za odgojo otrok celo od prvega dne po rojstvu? Jaz torej mislim, da krščanstvo ravna tako instinktivno, po nekakem naravnem nagonu, in niti njegova umetna, z besedami izražena načela o nujni potrebi odgoje po starših ne morejo tega naravnega nagona zavreti. Zato vidim več doslednosti v ravnanju modernih nazorov, ki hočejo odgoj otrok prepustiti družbi, magari državi, kot uče neki socialni reformatorji. Po pravici. Saj zakon reprodukcije ne zadeva toliko posameznikov, temveč v prvi vrsti družbo. Po mojem razumevanju je ta zakon zato tu, da družba kot taka ne izumre, na vsakega posameznika se ne more toliko gledati."

Župnik je hotel takoj odgovoriti. Toda videl je, da se je Miha zganil in nagnil k Tonetu.

"Ti torej hočeš reči," je dejal Miha, "da bi otroke brž po rojstvu vzela država in skrbela zanje? Hudirja, jaz bi jih že ne dal, to ti rečem. Vse, kar je prav! Če sem zoper to, še ni treba, da sem že klerikalec. Človek je vendar lahko materijalist in agnostik brez takih neumnosti."

"Ne razburjaj se!" je miril Tone. "Mi se pogovarjamo o načelih. Jaz sem sam za to, da država pusti moje otroke meni. Zelo bi jih pogrešal. Toda

treba je vedeti, da se nazori o človeških dolžnostih v teku časa izpreminjajo. In dalje to, da je vedno več nezmožnih očetov in mater, zato bi bilo pametno, da se misel o taki državni vzgoji ne obsoja kar na debelo. Vse kaže, da je družabni red dandanes ves drugačen in da bo še vse bolj različen v bližnji bodočnosti. Pogledi moža in žene se bolj in bolj obračajo drugam, iz domače hiše ven v svet, iz tesnega rodbinskega kroga v široko javnost, v družbo. Vsi življenjski interesi so bolj in bolj zunaj. Zato tudi ni nič čudnega misliti, da bo tako zvana ljubezen očetov in mater do otrok postala nekaj nepotrebne in se polagoma izluščila od jedra človeške narave. Ljubezen je pač mogočno čustvo, vendar le čustvo. Glavno vodilo človekove narave pa mora biti pamet, um. In če pamet pokaže, da je eno ali drugo čustvo v naravi ovira do cilja, ki ga narava zasleduje, mora pamet podvreči naravo operaciji in izločiti nesmoterna čustva. Sicer pa ni treba sile, pustiti se mora, da se vse razvija samo od sebe. Kakor v politiki nisem poseben prijatelj revolucije, tako tudi tu ne. Evolucija, razvoj, to je po mojem mnenju pravo. Če ta evolucija danes v splošnem še ni tako daleč, da bi bila vseobča odgoja otrok v oskrbi države na mestu, ker je še mnogo Tonetov in Mihov na svetu, ki imajo svoje otroke radi doma, pa ni treba zavoljo tega nalašč zapirati oči pred dejstvom evolucije, ki nam očitno prinaša nove čase."

Miha je z občudovanjem gledal Toneta in ni mogel prav razumeti, je li njegova nepričakovana učenost pametna ali ne. Zato tudi ni nič rekel, samo na župnika je zapičil svoje oči v velikem pričakovanju.

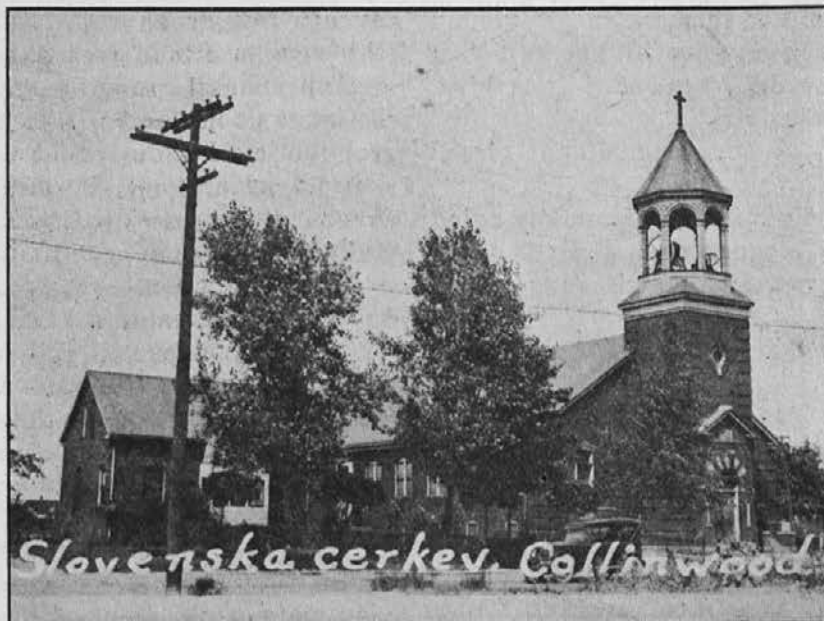
Župnik je malo pomolčal. Zbiral je misli, kje bi začel, ker mu je Tone toliko naenkrat povedal, da ga je kar obsulo.

"Sedaj pa prav polagoma, Tone. Veliko ste povedali in veliko zmot naenkrat stresli predme.—Naj-

prej naj odgovorim na tisto, da tudi krščanstvo pozna najdeniščnice, sirotišča in podobne vzgojne zavode. Toda vse te naprave, kakor so tudi dobre in končno celo eminentno krščanske naprave — zakaj ravno krščanska doba jih je uvedla in jih je svet prej komaj poznal — smatra krščanstvo samo za bolj ali manj uspešen **nadomestek** odgoje po starših. Kjer je iz enega ali drugega vzroka domača odgoja nemogoča, je pač bolje, da se odda otrok v vzgojo drugam, nego da ostane brez odgoje. Vidite torej, da se je vaš očitek o nedoslednosti krščanstva zopet enkrat razblinil v prazen nič."

"Očitek bo šele šel v nič, če dokažete, da je trditev o nadomestku absolutno močna."

"Mislim, da je. Narava hoče otrokovo vzgojo po starših, zlasti po materi. — Vi, Tone, ste na primer rekli, da je zakon reprodukcije tu takorekoč samo zavoljo družbe, da rod ne izumrje. Toda treba je vedeti, da si družba ne more pomagati s samimi živimi bitji brez samostojne osebnosti. Vaša velika zmot je v tem, da pretiravate pomen družbe, pri tem pa izgine človekova **osebnost**, njegova samostojnost. Res je človek družabno bitje, ali zopet ne tako zelo, da bi bil samo kos celote in ne tudi bitje, samo v sebi usovršeno. Sklicevali ste se na pamet in zahtevali njeno nadvlado nad čustvi. Toda pri tem ste govorili tako, kakor da pripisujete zmožnost uma in pameti samo družbi, celokupnemu človeštvu, čustva pa posameznemu človeku. Ali ne vidite, da je to zmot? Vsakdanje življenjske resnice so zoper vas. Skušnja uči prav nasprotno. Kolikokrat vidimo, da ravna masa, množica ljudi, jako nespametno, gnana samo od sile trenutnih čustev, pa jo včasih pametna razsodnost enega samega človeka zaustavi. Mislite si nenadno ustajo ljudstva ali samo političen spreved po mestu. Kolikokrat se spreved začne s samim namenom, manifestirati kako idejo na dosto-

jen način. Nesrečen slučaj prinese, da se nekje spoprimejo, pade strel, priteče kri — vse to vpliva na množico kot plamenica, baklja. Naenkrat nastane splošen poboj, plenitev, morija. Ni pamet, ki to narekuje, temveč čustva, takozvana psiha mas. Ako v takem trenutku stopi med razdivjano množico vpliven voditelj in razsodno kliče k pameti, se mu utegne posrečiti, da se čustva poležejo tudi v množici in povsod zavлада pamet. — Ali ni to dokaz, da je posamezen človek prav tako zmožen pameti kot družba, celo bolj. Ali ni to dokaz, da čustva niso le last posameznika, temveč tudi družbe? Z drugo besedo, vsak človek ima sam v sebi zmožnosti, ki ga napravljajo za samostojno bitje, **osebnost**. Te zmožnosti so v prvi vrsti razum, dalje čustva in volja. Volja se v posamezniku da voditi v prvi vrsti razumu, v množici, v masi, pa čustvom. Toda nikakor ni družba šele stvariteljica teh zmožnosti, vseh ali nekaterih, temveč jih ima vsak človek v sebi že po naravi, ker je osebnost.”

“Od hudirja sta oba učena nocoj!” je vzkliknil Miha, ki ga je od napenjanja možganov že skoro glava bolela.

Toda župnik in Tone se nista dala zbegati. Nagnjena sta bila vsak na svojem stolu drug proti drugemu in se gledala, kot bi si hotela skočiti v lase.

“Kaj je s tem prav za prav povedano?” je vprašal Tone.

“Da vi na vso to veliko resnico pozabljate, ko hočete stariše oprostiti dolžnosti odgoje otrok in jo npriti državi. Dokler je res, da je človek osebnost, tako dolgo je res, da morate človeku pustiti vse zmožnosti njegove narave in nikar ne hodite z operacijo nadnjó! Tako dolgo je tudi res, da človeška družba zahteva od staršev, da ji dajo novih osebnosti, ne samo črvičkov. In ker je človek osebnost, z drugo besedo, ker ima življenski namen tudi sam v sebi, ne samo v družbi, zato ima vsak naravno pravico, zahtevati od svojih staršev ne samo rojstva, temveč tudi odgoje. Da vam bo še bolj jasno, pogledajte sem. Vem, da živim. Vem, da sem bil rojen, vem, kako sem bil rojen in tudi približno, kakšen sem prišel na svet. Nič si nisem mogel pomagati. Vem celo to, da je narava dala mojim staršem ne samo zmožnosti, roditi me, temveč tudi zmožnosti, odgojiti me. Mati moja je prav gotovo samo zato dobila od narave dar dojenja, da svoje mleko nakloni meni. In tako dalje. Recimo, da bi moji starši izrabili nad menoj samo prvi del svojih zmožnosti, namreč roditi me, potem me pa pustili, ali bi mogel trditi o njih, da so ravnali z menoj po zahtevah narave? Zakaj me je mati samo rodila, zakaj mi je potem odrekla svoje prsi, svojo skrb, svojo ljubezen, ko je vse to dobila od narave obenem z možnostjo, roditi me? Zakaj je oče po spočetju pozabil name, ko je dobil od narave tudi moči, skrbeti za moje živ-

ljenje? Zakaj sta me vrgla v naročje državi, ki me ni mogla roditi, ki mi ni v stanu nuditi materinskih prsi, po naravi zame izbranih, ki mi ne more dati materinske ljubezni, temveč samo neko odgojo, **posveto** po predpisih narave? — Tone, ali res mislite, da bo tu prišla v pomoč družba in me bo potolažila na primer takole: “Ti, ki dolžiš svoje starše krivice, krivičen si sam! Pusti starše pri miru, jaz, človeška družba, sem s teboj zadovoljna, ker te je država odgojila, da si uporaben član družbe in nisi samo zajedavec v moji sredi! — Tone, to je slaba tolažba! Da, ko bi jaz **sam** ne imel pameti in ne znal **sam** misliti na svojo mater in na očeta, no, potem naj bi v božjem imenu ‘družba’ mislila namesto mene. Dokler sem pa **osebnost** in imam svoje lastne dušne zmožnosti, imam tudi svoje lastne misli.”

Toneta je učenost zapustila. Nič ni rekel, samo v gube nabrano čelo je pričalo, kako hudo misli. Miha se je že zbal zanj, da bo obtičal. Zato je hotel posredovati.

“Toda, kosmata kapa, kam sta pa zašla? Ali nista začela z razporoko? Jaz sem že skoraj možgane izgubil v vajinem modrovanju.”

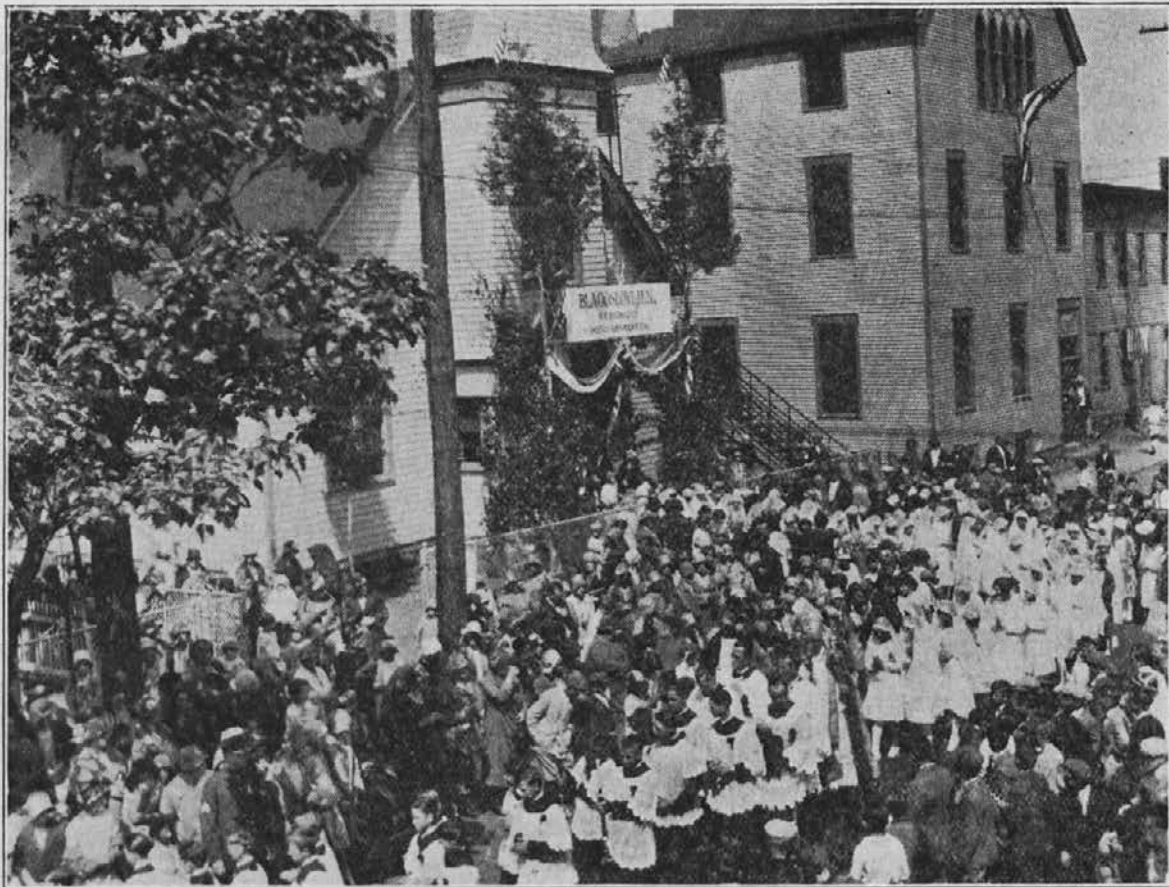
“Še malo, Miha, kmalu jih boste spet našli. Me ni se je začelo muditi domov. Zato bom za nocoj na kratko zaključil in obtičal zopet pri razporoki, kjer smo začeli. Da se pa še silno veliko govoriti o teh rečeh, pa bomo še, če Bog da.

Torej, Tone in Miha, takole: Narava je dala staršem zmožnost, roditi otroke, pa tudi zmožnost, odgojiti jih. Kdor se posluži prve zmožnosti, da namreč otroke rodi, ne sme preko druge zmožnosti, odgojiti jih. Odgoja je pa popolna le v sodelovanju očeta in matere. Da je to sodelovanje bolj uspešno, je dala narava očetu in materi ne samo dolžnost, temveč tudi prijetnost: medsebojno ljubezen in ljubezen do otroka. (Nekaj podobnega kot je dejanju spočetja navrgla poleg obveznosti tudi spolni užitek.) Zato izvira iz spolne zveze moža in žene tisti ‘nekaj več’, ki sem ga omenil v začetku, ne samo narurna reprodukcija. Sto nežnih medsebojnih odnosajev med obema pride iz tega. Vse to pa mora priti do popolne veljave le v slučaju, da je njujina zveza taka, kot jo oznanja krščanski zakon: zveza enega moža in ene žene, zveza, ki je trajna za vse življenje, zveza, ki ji je ena glavnih dolžnosti: odgoja otrok. Iz vsega sledi, da je vsaka možnost razporoke po **naravi** nedovoljena in nedopustna. Tako je naša stavba po zahtevi prijatelja Toneta na Molekovih razvalinah vzpostavljena. Ako še ni dosti branjena pred nasprotniki, jo še lahko branimo, ali nocoj je čas potekel.”

“Dobro,” je rekel Tone, “čas je potekel. Toda zadnja beseda še dolgo ni izrečena. Na svidenje!”

In ločili so se.

(Dalje prih.)

Škof Jeglič med mladino pri sv. Vidu v Clevelandu.
(Ob priliki evh. kongresa v Chicagi.)

Odlomki iz zgodovine slov. naselbin v Ameriki.

II. Clevelandske naselbine.

Zraven Rev. Trunkove in Mr. Zavertnikove knjige smo uporabljali Spominsko knjigo K.S.K. Jednote. Opirali smo se tudi na Vestnike fare sv. Lovrenca (1922-27), ki nam jih je v svoji prijaznosti poslal Father Oman. Marsikatero podatke nam je nadalje napisal sam ali pa nas opozoril nanje (n. pr. v Našem Domu z dne 16. aprila 1925) Dr. F. J. Kern, za kar se mu na tem mestu prav lepo zahvaljujemo. Po njegovem posredovanju nam je Mr. Ivan Zorman daroval 5 izvodov svojih poezij. Posebno zahvalo smo dolžni Mr. I. Zupanu in vsem tistim, ki so nam posodili klišeje, da smo mogli tako svoj opis nekoliko ilustrirati. Žal nam je samo, ker nismo mogli dobiti vseh klišejev, ki smo jih želeli.

Dobro nam je došla nadalje sodba P. Alfonza Miklavčiča in Rev. P. Podbregarja. Poleg tega je prinesel Amerikanski Slovenec za letošnjo Veliko noč kratek informativni članek o največji slovenski naselbini v Ameriki, Ameriška Domovina pa je v svoji slavnostni velikonočni izdaji posvetila posebno pozornost političnemu pomenu Slovencev v Clevelandu.

O teh uvodnih besedah začnemo z odlomki iz zgodovine clevelandskih slovenskih naselbin, iz zgodovine tistih slovenskih naselbin, ki si brez ugovora lastijo ponosni priimek "Ameriška Ljubljana". V Clevelandu, O., je namreč največ skupaj živajočih Slovencev.

Precej spočetka moramo poudariti, da v tem času že lahko ločimo vsaj tri večje clevelandske slovenske naselbine, prvo in najstarejšo ob St. Clair cesti, drugo v Newburgu in tretjo v Collinwoodu. Zraven teh treh so manjše v West Parku in drugod. — Vseh clevelandskih Slovencev je sedaj okoli 35.000.

Središče slovenskega življenja v Clevelandu je še vedno St. Clair cesta, kjer je nekako pred 40 leti

tekla zibel slovenski naselbini in na kateri stoji največji slovenski narodni dom v Ameriki. To cesto bi po vsej pravici lahko imenovali Slovensko cesto. Ob njej se vrstijo trgovine naših rojakov in veliko izmed njih jih nosi zraven angleških tudi slovenske napise. Če prideš na to cesto, se ti zdi, da si v starem kraju. Od vseh strani ti udarja na uho slovenska govornica. Na St. Clair cesti sta tudi dva slovenska denarna zavoda, ki pričata, da so se Slovenci v Clevelandu celo **gospodarsko** osamosvojili.

Kakor smo posneli po Ameriški Domovini, so se zadnje čase začeli slovenski Clevelandčani udeleževati tudi **politično** in dosegli so lep uspeh, ko je bil njihov rojak Mr. John Mihelich izvoljen v mestno zbornico milijonskega mesta. Ta zmaga jih je navdala z novim upanjem: Za l. 1930 bi radi izvolili zastopnika v washingtonski kongres!

Zelo zgodaj pa so se clevelandski Slovenci začeli udeleževati na verskem in prosvetnem polju. In tukaj so želi velike uspehe.

Clevelandski Slovenci so tekom časa ustanovili **tri samostojne fare**, pri katerih delujejo naši domači duhovniki. Največja in najstarejša je fara ob St. Clair cesti. Njen prvi župnik je bil Rev. Vitus Hribar in po njem ima tudi svoje ime. Kakor piše Rev. Trunk, so dne 29. junija 1894 za \$6000 kupili prostor na vogalu ulic Norwood in Glass in še istega leta dogotovili malo cerkev in župnišče. Župnija je obsegala vse Slovence v Clevelandu, tudi one v Newburgu in Collinwoodu. Še preden so praznovali desetletnico župnije, so morali l. 1902 povečati cerkev za polovico, obenem pa so postavili tudi štirirazredno šolo. Od tega časa naprej so pomagali župniku pri župnijskih poslih razni asistenti. Prvi je bil Rev. S. Kerže, ki pa je kmalu po svojem prihodu odšel v Newburg, kjer je ustanovil faro sv. Lovrenca. Leta 1906 je Rev. Hribar nastopil župnijsko mesto v Barbertonu, pri sv. Vidu pa je bil imenovan za župnika Rev. B. Ponikvar, ki še sedaj jako uspešno vodi župnijo. Leta 1912 so položili temelj novi veličastni župnijski šoli. Stala je okoli \$100,000. Gospodu župniku pomagata sedaj Rev. Jager in Rev. Virant. Prvi je organiziral telovadno društvo Orel kmalu po svojem prihodu iz starega kraja. Obenem pa z veliko vnemo poučuje slovenščino pri farni šoli. Šentvidčani pridno zbirajo za novo cerkev, in kadar jo bodo postavili, bo gotovo kras celega Clevelanda. Letos bo pri njih pel prvo sv. mašo frančiškan iz Lemonta, Rev. P. Edvard Gabrenja.

Kakor smo že omenili, je Rev. Kerže ustanovil drugo slovensko faro v Clevelandu, namreč ono sv. Lovrenca v Newburgu. Leta 1902 je bila cerkev dograjena, v pritličju pa je bila prva šola. Za Fathrom Keržetom je prišel v Newburg za župnika Rev. J. Lavrič. Zgradil je prostorno župnišče, a ga ni dolgo užival. Umrl je za pljučnico l. 1915. Tretji

Mr. John Mihelich.

župnik še sedaj vodi župnijo in to je Rev. J.J. Oman. Pod njegovim vodstvom župnija vedno bolj napreduje. Najprej je novi župnik dal postaviti hišo sestram, v pritličju pa narediti dve novi sobi za šolo. Ker je otrok bilo vedno več, so leta 1923 staro cerkev prenavarili v šolo, obenem pa so zgradili še prvi del bodoče cerkve. Fara sv. Lovrenca šteje sedaj čez 700 družin in tudi šolo obiskuje približno toliko otrok. Fathra Omana imajo farani zelo radi. Ko je l. 1925 šel pogledat domovino svojih staršev, so mu farani zložili \$1300 za pot. In Father Oman se ni vrnil sam, ampak pripeljal je s sabo vnetega gospoda Rev. Albina Gnidovca, ki je ostal pri njem za kaplana. Ta gospod pridno uči šolarje slovenskega jezika. Odkar je pri sv. Lovrencu, so imeli tam več slovenskih iger, kakor kedaj prej.

Tretja clevelandska slovenska fara po zgodovinski vrsti je župnija Marijinega Vnebovzetja v Collinwoodu. Proti tej strani Clevelanda so se zadnje čase začeli precej naseljevati Slovenci. Tukaj je l. 1905 ustanovil župnijo sedanji slovenski župnik v Milwaukee, Wis., Rev. Marko Pakiž. Že leta 1908 je prišel za njim Rev. Andrej Smrekar. Ko je ta umrl, je prevzel njegovo mesto Rev. Pavel Hribar. Začel je bil s šolo in je veliko dobrega storil za župnijo. Enkrat se je peljal pripravljat otroke za birmo, pa je po nesreči zavozil pod vlak, ki mu je na mestu končal življenje. Naslednik Rev. Pavla Hribarja je bil Rev. Josip Škur. Po nekoliko letih težkega delovanja je le-ta odšel v Pittsburgh, Pa., in sledil mu je Rev. Vitus Hribar. Rev. V. Hribar je zelo delaven gospod. Pod njim fara vsestransko napreduje. Ravnokar so pričeli zidati tudi novo šolo. Rev. V. Hribar je znan širši ameriški javnosti po svojih dobro zasnovanih apologetičnih govorih. Pomaga mu pri župnijskih poslih Rev. Milan Slaje, ki skuša mladino ohraniti našemu narodu zlasti s tem, da jo uči raznih slovenskih iger.

Vzporedno z napredkom na verskem polju so Clevelandčani napredovali tudi na prosvetnem, ali bolje **na društvenem polju**. Še preden so bile ustanovljene slovenske fare, je bilo že ustanovljenih par

podpornih društev. Sedaj je vseh društev menda okoli štirideset in včlanjena so ali pri K.S.K. Jednoti ali pri S.N.P. Jednoti, pri J.S.K. Jednoti ali pri Z.S. Zvezi, pri J. S. Zvezi ali pri S. Dobrodelni Zvezi. Namen teh društev ni samo podpirati onemogle, ampak podpirati tudi kulturne in prosvetne prireditve. Zato so največ z njihovo pomočjo zgradili lepe slovenske dome. Vseh takih domov je v Clevelandu sedaj pol ducata. Najlepši je Slovenski Narodni Dom na St. Clair cesti. Za njega so potrošili blizu 250,000 dolarjev. Ta dom je skupna last vseh Slovencev v Clevelandu in v njem nastopajo tako podporni kakor kulturni in tudi cerkvena društva. Izmed kulturnih društev delujejo razni dramski in pevski klubi, telovadbo pa goji nekaj telovadnih odsekov.

O gibanju clevelandskih Slovencev poroča od časa do časa Ameriška Domovina, ki izhaja v Clevelandu trikrat na teden. Izdajata jo Louis J. Pirc in James Debevc. V tiskarni Ameriške Domovine se tiska še dvoje glasil, Glasilo K.S.K. Jednote, tednik z 18,000 naročniki) in Nova Doba, glasilo J.S.K.J. Urednik prvega je Ivan Zupan, kateremu se moramo zahvaliti za marsikatero uslugo. Do letošnjega leta je izhajal v Clevelandu "Čas", mesečnik, posvečen napredku in izobrazbi. Nedavno pa se je preselil v Ljubljano in izšel tam kot štirinajsti letnik pod imenom Novi Čas. Urednik za Ameriko je ostal Frank Kerže.

Posebno pozornost moramo posvetiti še **dvema kulturnima delavcema**, namreč Dr. F. J. Kernu in Mr. Ivanu Zormanu. Oba sta žrtvovala toliko svojih moči napredku ameriških Slovencev, da bi bili tudi naši "Odlomki" nepopolni, če bi ju prezrli.

Dr. Kern je zaslovel zlasti po svojem angleško-

Mr. F. J. Kern, M. D.

slovenskem Slovarju, ki ga je pričel pisati že l. 1905, na svetlo pa ga je dal l. 1920. To je bilo veliko in težko delo, vendar se ga dr. Kern, kljub svojim prenmogim stanovskim opravkom, ni ustrašil. Slovar je slovenska javnost tukaj in onstran morja z odobravanjem pozdravila. Leta 1926 je isti avtor izdal še Angleško-slovensko Berilo (English - Slovene Reader), na katero smo ameriške Slovence že na dveh drugih mestih opozorili. Tak-le je kratek življenjepis Dr. Kerna: Rojen je bil pod imenom Jauh l. 1887 v Breznici nad Škofjo Loko. Tri leta je študiral v Kranju, pozneje pa se je preselil v Alojzijevišče v Ljubljani ter je hodil na prvo državno gimnazijo. Leta 1903 je prišel z Rev. Solncem v St. Paul, kjer je ostal tri leta. Nekaj časa za tem je bil urednik Glasnika v Calumetu, nato upravnik Nove Domovine. Bil je tudi urednik in upravnik takratne clevelandske "Amerike" in sicer s sodelovanjem Leona Zakrajška. Leta 1908 pa se je vpisal na Western Reserve, kjer je l. 1912 dosegel doktorat iz zdravilstva. Od tedaj je neumorno deloval tudi izven svoje službe za slovenščino in slovenski narod. Med drugim je postal pred kratkim predsednik Jugoslovanske Matice, katere podružnica se je ustanovila v Clevelandu. Mimogrede naj dodam k življenjepisju Dr. Kerna še to, da je njegova tašča Mrs. Agnes Wertin ena najstarejših slovenskih naseljenk v Ameriki. Že l. 1874 je prišla kot 16letno dekle iz Dobljč pri Črnomlju na Calumet. Bila je druga Slovenka v Michiganu. Še vedno je čila in bistrega uma ter se zanima za slovenske stvari.

Drugi upoštevanja vreden kulturni delavec je Mr. Ivan Zorman, pesnik ameriških Slovencev. Rodil se je 28. aprila 1889 v Šmarju pod Ljubljano, kjer je bil njegov oče organist in pevovodja. Štiri leta star je prišel s svojimi stariši v Ameriko. Najprej so bivali v Ely, Minn., potem na Calumetu in za tem v Clevelandu. Leta 1899 so ga stariši za eno leto odpeljali nazaj v domovino. Vtis, ki ga je ob tej priliki dobil o krasoti slovenske zemlje, se je globoko vtisnil v dušo desetletnega dečka. Ko je trda skrb za vsakdanje življenje očeta prisilila nazaj v Ameriko, se je Ivan dalje šolal. Izobrazil se je posebno v glasbi. Poleg drugih učiteljev je poslušal tudi A. Schroederja, učenca slavnega pianista Liszta. Obiskoval je za tem še clevelandsko Western Reserve univerzo in je tamkaj študiral zlasti jezikoslovje. Po končanih glasbenih in vseučiliških študijah se je popolnoma posvetil glasbi in — pesništvu. Mr. Ivan Zorman je že od zgodnje mladosti pridno zaeledoval slovensko literaturo. Slovenski jezik mu je bil že od tedaj svet, vsled česar se ga je učil s čudovito vnemo. Ne samo, da popolnoma obvlada slovenščino, na izust zna celega Prešerna, zraven tega pa ti lahko na pamet citira nebroj slovenskih pesmi. Mr. Ivan Zorman pa je tudi

sam izdal na svetlo tri zbirke svojih poezij: L. 1919 "Poezije", l. 1922 "Pesmi" in l. 1925 "Lirične speve". Zadnji naslov najbolj razodeva pesnika Zorman; njegove pesmi so po večini mehki lirični spevi nežno čutečega pesniškega srca. Ker je pesnik Zorman tudi glasbenik, je nekatere svoje pesmi tudi uglasbil. Drugi zbirki, l. 1922, je dodal prevod nekaterih boljših in bolj znanih slovenskih pesmi. Želel je z njim tukaj rojenim Slovencem vsaj deloma odkriti lepoto slovenske poezije. Ta izdaja je že pošla. Mr. Ivan Zorman ima ravnokar v tisku zopet kakih 40 na angleško prevedenih najboljših slo-

venskih pesmi. Z njimi bo zlasti ustrezno naši mladini.

Odlomki iz zgodovine clevelandskih slovenskih naselbin so s tem pri kraju. Marsikaj bi se dalo še poročati, marsikaj bi se dalo tudi bolj natančno opisati, toda tedaj bi se izneverili svojemu skromnemu naslovu: Odlomki. Kar smo s trdom zbrali in napisali, naj bo v hvaležni spomin Slovencem v Clevelandu, ki so nam dali izmed vseh naselbin največ naročnikov na Ave Marijo. Sedaj prihaja naš list v Cleveland približno v sedemsto izvodih. Upamo, da se bo krog njenih prijateljev ob dvajsetletnem jubileju še razširil in pomnožil.

Najlepša društvena zastava v Clevelandu.

Ima jo največje krajevno društvo K. S. K. Jednote, društvo sv. Marije Magdalene, štev. 162 v Clevelandu. Ker je največje Jednotino društvo, se ponaša tudi z zlatim kladivom:

(Slika je bila posneta dne 28. septembra 1919 ob priliki razvitja in blagoslovitve zastave.)

Kukavica.

Po Ewaldu. — P. P.

LOBOKO v gozdu sredi zelenega spašovnika je rastel velik grm; v njem si je postavil srakoperjev par svoje gnezdo.

V prvih dneh meseca maja, ko je sonce že prav toplo sijalo, je bilo gnezdo dovršeno. Potem je gospa srakoperka zlegla tri prav lepa jajčka.

“Tako!” je zdihnila globoko. “Zdaj je v kraju z mojo mladostjo in norostjo, začelo se je resnobno življenje.”

Njen mož jo je tolažil kakor je vedel in znal; ona pa je černo sedela na jajcih in ga niti poslušala ni.

“Vi moški govorite pač, kakor razumete!” je rekla. “Sami bi morali enkrat poskusiti; ampak vi znate le lepo govoriti, lego pa prepuščate nam. Nikar me tako ne glej; to me razburja. Pobrigaj se in mi vloyi kako muho!”

Zvečer pa same jeze ni vedela, kaj naj stori.

“Ko bi bila vedela, kar sedaj vem, nikdar bi se ne bila poročila, pa ko bi bil ti še lepše pel,” je vpila. “Jaz ne prestanem tega! Zbežala bom kam! Ta enoličnost me umori!”

Srakoper jo je mirno poslušal. Saj so njegove dosedanje ženice bile pač vse take. Dobro je vedel, da se bo razburjenost polegla, ko se izležejo mladiči.

“Danes napravi mal izprehod v okolico,” ji je svetoval, “ker potem boš morala dolgo časa mirno sedeti, ker sicer ne izležejo nikdar mladiči iz jajček. Moja prejšnja ženka . . .”

“Prosim te, molči mi o njej!” je zakričala srakoperka.

Obenem se je dvignila in odletela. Srakoper je odhitel za njo, ker bal se je, da si stori kaj žalega.

Toda komaj sta bila oba proč, že je sedela druga ptica poleg gnezda in pogledala vanj.

Bila je mnogo večja kakor srakoper, sivkastorjava s svetlimi pikami po prsih in trebuhu. Bila je kukavica. V kljunu je prinesla jajce, ki ga je položila varno v srakoperjevo gnezdo. Jajce ni bilo večje od drugih in jim popolnoma podobno.

Nekaj časa je tuja ptica posedela in otožno gledala na jajce. Potem je dvignila krila in odletela preko travnika proti bližnjemu gozdu. Tu jo je že čakal samec tovariš.

“Ali si poskrbela za jajce?” jo je vprašal.

“Da,” je odgovorila soproga kukavica, “položila sem jajce v srakoperjevo gnezdo, ki je tam preko travnika v grmovju. To je dobrovoljen par in zavzela se bosta za najinega otroka.”

“Več pač ne moreva storiti,” je menil drug. Potem je zakukal in oba sta odletela.

Ko sta srakoperja prišla domov, nista zapazila, da so v gnezdu štiri jajčeca, namesto treh. V računstvu sploh nista bila izurjena in razen tega je bila gospa srakoperka sedaj boljše volje. Sedla je vdan na jajčeca in njen mož je prepeval in gostolel na veji, da je veselo odmevalo po gozdu.

Štirinajst dni je sedela zvesto na jajcih in jih valila; med tem pa je srakoper letal okrog, lovil metulje, muhe in žuželke in jih donašal svoji družici. Nasajal jih je na trnje tik poleg gnezda, tako da je bilo treba srakoperki samo malo dvigniti se iz gnezda, kljuniti, požreti in hitro zopet smukniti nazaj.

“Si vendarle nekaj vreden, dragi moj,” je rekla in mu milostno prikimavala. “Pa saj je pravzaprav tvoja dolžnost, da mi postrežeš, ko moram sama leči.”

Zjutraj štirinajsti dan po tistem so počile jajčne lupine in štirje goli ptički so odpirali svoje lačne kljunčke in hoteli jesti. Oče srakoper jih je radovedno opazoval.

“Niti oči nimajo, da bi videli,” je rekel, “no, pa vse to še pride, seveda!”

“Kako pristrčni so!” je pristavila gospa srakoperka.

Njen mož jo je šegavo pogledal in rekel:

“Pa jih niti zvaliti nisi marala.”

“Lažeš!” se je postavila srakoperka. “Tega nisem nikdar rekla. Prinesi rajši svojim otročičem jedi in ne govori mi neumnosti. Svoje kljunčke odpirajo tako na široko, da jim vidim skoro doli v njih lačne želodčke.”

In srakoper je zletel in zopet prišel in zopet odletel. Tako je šlo ves dan od jutra do večera in mnogo dni zapored. Vselej, kadar je prinesel jesti, so mladiči svoje kljunčke na široko odprli. Zdelo se je, da ne bodo nikdar siti. Vendar niso bili vsi štirje enako požrešni. Eden od njih je bil mnogo požrešnejši, je pa zato tudi rastel mnogo hitreje kot ostali.

“To bo enkrat pravcati srakoper,” je rekel oče in ga je pogladil s kljunom po hrbtu.

“Ne smeš delati razločka med svojimi otroci,” ga je posvarila mati. “Meni se zde najmanjši tudi najpristrčnejši.”

Nekega večera je sedel srakoper ves potrpt poleg svoje soproge, ki je sedela na mladičih in jih grela.

Ni lahko preživeti tako velike družine,” je rekel. “Pri tem bi bilo treba nekaj na svojo zunanost držati, pa kdo bo imel čas, da bi se čedil; tudi se mi zdi, da že celo večnost nisem ubral kake vesele pesmice. Časi so vedno slabši. Metuljev ne dobiš več, in danes zjutraj sta mi ščinkovca dvakrat zapored

prestregla krasno mušico. Ne bo drugače, pa mi boš morala pomagati pri lovu. Revez si ne morem dovoliti, da bi mi žena bila doma samo zavoljo lepšega."

"Ti imenuješ to zavoljo lepšega, ko vendar za zarod skrbim?" je zajavkala srakoperka. "Sicer pa ni treba, da bi se razburjal. Sedaj so vsi štirje že poraščeni in lahko ob tej gorkoti izhajajo tudi brez mene. Od jutri dalje ti hočem pomagati."

Poslej sta letala oba srakoperja po gozdu in se resno trudila, da bi dobila dovolj hrane za mladiče. Pa kolikor sta že donesla domov, mladiči so vedno odpirali kljune, vpili in rinili drug drugega v stran, da bi vsak največji kos dobil.

Ko sta stara dva nekega večera s polnimi kljuni prišla domov, je bil v gnezdu silen kreg in prepir. Mladiči so stegovali vratove kakor še nikdar in kričali vse vprek.

"Eden naj govori, ker sicer ni mogoče ničesar razumeti," je zapovedala gospa srakoperka. "Torej, kaj se je zgodilo?"

Naposled je izvedela, da je največji enega izmed manjših vrgel iz gnezda. Nekaj časa da je mladiček ležal doli spodaj v travi in žalostno čivkal, potem pa je prišla lisica in je revčka požrla.

"On je prvi začel," je trdil največji mladič. "Jaz ne morem za to, če je zdrknil iz gnezda."

"Ti bom že pokazal!" je zakričal srakoper in ga hotel oplaziti s kljunom.

Toda njegova ženka ga je kljunila za tilnik in ga ozmirjala.

"Sram te bodi, da si tako jeznorit!" je kričala. "Ali boš pretepal lastnega otroka? Le dotakni se mi ga! Saj vendar moraš razumeti, da je bil oni sam kriv!"

Potem sta se obadva razjokala zavoljo mrtvega otročiča in na to sta odletela iskat nove hrane. Kmalu sta pozabila mladička, kajti ostali trije so imeli tako slast do jedi, da sta jim oba komaj donášala. Zlasti veliki je rasel tako hitro, da je bil že za polovico večji od ostalih dveh. Ona dva pa sta se pritoževala, kako jih požeruh odrija v stran in jima vso hrano prevzame . . .

"Le dobro se razumite med seboj tako dolgo, da si boste mogli sami pomagati," jih je svarila mati srakoperka.

"Ko bi že vsaj stali na lastnih nogah in bi mi vsi skupaj že bili na potu proti jugu!" je zdihoval srakoper.

Črez teden pa se je dogodilo zopet nekaj, kar je stara dva zelo razžalostilo. Ko sta prišla nekoč domov, bil je v gnezdu le še najstarejši.

"Kje sta pa tvoja bratec in sestrica!" je zavpila srakoperka.

"Kaj jaz vem!" je čivkal dolgin. "Padla sta iz gnezda. Ka morem jaz za to! Samo malo sem se

zaobrnil, pa sta padla na tla. Jaz nisem tega kriv! In potem je prišla lisica in je oba požrla."

Ko sta stara dva to slišala, sta se bridko zjokala. "Premajhno gnezdo sva bila spletla," je rekel naposled srakoper. "Pa kako naj bi bil tudi vedel, da mi bo otrok tako velik zrastel! Saj raste tako, da se kar vidi."

In mati je tožila: "Ti bi jih moral zmlada prav vzgojevati. O ti moji ljubi, mali otročiči!"

"Da bi vsaj zadnjega ohranila!" je zdihoval srakoper. "Le skrbi, da boš ti dober otrok in ne pozabi, da si najin zadnji in edini."

To je mladič tudi obljubil in je potem hlastno požrl vso zalogo, ki sta jo bila stara dva prinesla domov.

"Več, več!" je kričal požrešneš. "Strašno sem lačen!"

In srakoperja sta odletela, da mu vstrežeta.

Sedaj sta donášala več živeža kakor poprej, ko so bili še vsi mladiči v gnezdu; pa mladič-velikan ni imel nikdar zadosti. Rastel je na dolgost in na širokost in je bil naposled tako velik, da mu ni bilo več prostora v gnezdu. Potem je splezal ven in sedel na vejo poleg gnezda.

"Bog se usmili," je stokala srakoperka, ko je prišla domov in videla mladiča tako sedeti. "Na tla boš padel in si zlomil vrat."

"Nikdar ti ni kaj prav na meni!" je odgovoril ptič malodušen. "V gnezdu mi ni bilo več strpeti, ker mi je vse preozko. Vem, da vse, kar naredim, je napačno, pa vendar ne morem drugače. Najrajši bi videl, da me ni . . . Ali si mi kaj prinesla?"

Stara dva sta mu pomogla nazaj v gnezdo. Potem sta mu vsak dan prinesla več ko stokrat živeža; in mladič je rasel vedno hitreje. Polagoma so mu zrasli peroti in rep, tako da je mogel za silo sfrfotati preko travnika. Kako je bilo smešno videti, kadar so vsi trije skupaj sedeli; ker mladič je bil sedaj najmanj polovico večji kakor stara dva; tako da je bilo že nekaj truda, da sta mu mogla hrano zmašiti v kljun. Razen tega je bil čisto rujavkast s svetlimi progami na prsih in po trebuhu . . .

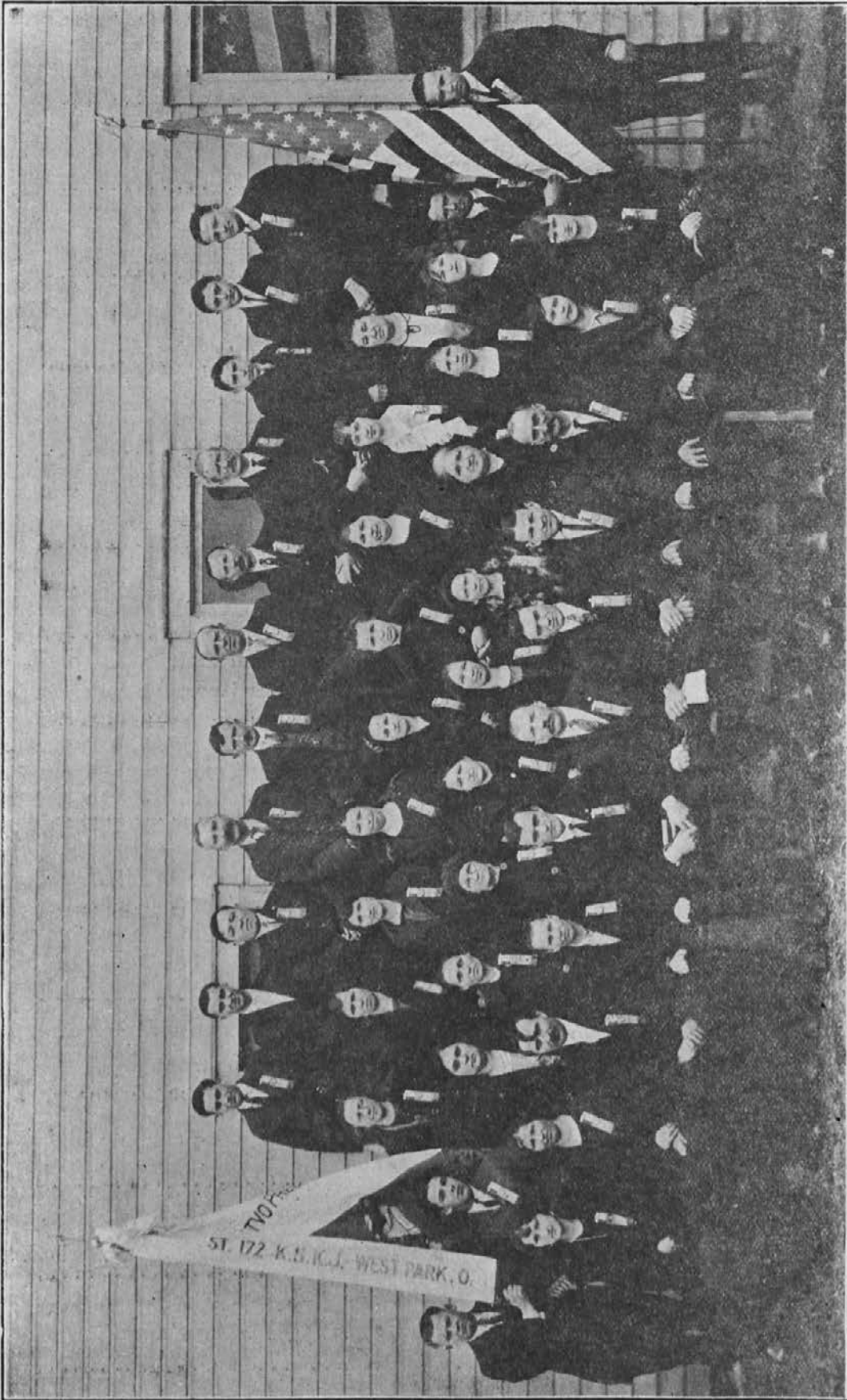
Pogosto je srakoper zamišljen opazoval ptičavelikana.

"Naši družini ni nič kaj podoben," je rekel svoji družici, ki je dremala poleg; bila je namreč vsa trudno in zdelana. "Midva nisva tako velika, pa tudi barve sva druge."

Neko jutro je mladič vjel veliko kosmato gosenco, ki je lezla po travi.

"Pusti jo, pusti jo!" je kričala mati. "Gosenica je strupena in ti je lahko v smrt."

"Takih gosenic sem že mnogo snedel," je odvrnil mladič čisto mirno. "Nič mi ne škodujejo. Sploh pa od tega, kar mi vidva prineseta, ne morem več živeti, ker se ne nasitim."

Društvo presv. Srca Jezusovega v West Parku.
Med družtveniki je ustanovnik društva in naš zastopnik Mr. Joe Grdina.

“Si pač posebne vrste srakoper!” je zmajal oče glavo in se čudil.

“Saj to ni srakoper!” je rekel nekdo čisto v bližini.

Stari se je obrnil in zapazil staro kraljičko, ki se je zibala na veji v sosednem grmu.

“Kaj?” je vprašal.

“To ni srakoper,” je ponovila kraljička.

“Kaj? Ali ni mar moja soproga zvalila jajca v gnezdu? In ali nisva oba pošteno izredila njega in njegove bratce, ki so sedaj mrtvi?”

“Moj Bog! Da, da, tako je na svetu! To je stara pesem in povrh še grda,” je modrovala kraljička.

“Povej, kako misliš!” je prosil srakoper in je zletel in sedel poleg kraljičke. Njegova soproga je tudi prisedla. Le mladič je obsedel v travi, odpiral kljun in poslušal.

“Stvar je hitro povedana,” je rekla kraljička. “Pa prav je, da jo mnogi izvedo.”

Nato je začela klicati kraljička tako glasno kot je le mogla s svojim tankim glasom. Od vseh strani so prileteli ptiči vseh vrst: kraljički, srakoperji, škrajanci, čižki in še mnogo drugih. Posedli so v grmovju naokrog in pazno poslušali, kaj bo povedala.

“Ali poznate velikega sivega ptiča, ki pogosto stika okrog naših gnezd?” je vprašala kraljička.

“Jaz ga prav dobro poznam. To je jastreb!” je dejal mladi, nekoliko glasni čižek.

“Ne, ti rečem, mali modrijan!” je rekla kraljička. “Ko bi pač bilo tako! To bi bilo za nas bolje; ker jastreb bi nas požrl in mir bi bil. Jastreb nas potrebuje za svoje mladiče, kot mi potrebujemo muhe in gosonice za svoje. Tako dejanje je naravnost in odkrito. Zoper to se ne da nič storiti, četudi je to neprijetno za tistega, ki se mora dati požreti. — Ne, ptič, o katerem govorim, je kukavica. Na zunaj je pač podobna jastrebu, pa tako pogumna in roparska ni. Ona sploh ni ptica, ki bi skrbela za svoje mladiče; to vam je lena potuhnjenka, ki nič ne dela, ampak samo leta po gozdu, se baha in vpije svoj “kuku”. Ne mislite, da si splete gnezdo, kot mi drugi. Še nikdar ni zlepile dveh bilk skupaj. Še nikdar ni skotila svojih jajčec, kaj še, da bi svoje mladiče grela ob hladnih nočeh, ali da bi lovila muhe zanje in jih pitala ž njimi.”

“Bog se usmili!” je vzkliknila srakoperka. “Kaj pa dela?”

“Seve, ti tega ne veš, revica,” je odgovorila kraljička, “pa prav je, da izveš. Kakor hitro iznese jajce, ga prime s kljunom in ga nese v gnezdo kakega dostojnega ptiča. In potem valita in gojita tuja pti-

ča isto jajce s svojimi vred. Trudita se od jutra do večera, da bi za novega velikana mogla donesti dovolj živeža. In ali veste, kakšno zahvalo imata za to dobroto? Mladi kukavec jemlje hrano domačim mladičem kar pred nosom, in kakor hitro je nekoliko odrastel, jih pomeče iz gnezda, zato da sam leži tem bolj udobno . . . Zdaj ste izvedeli!”

Ptiči po vejah so se kar tresli srda in ogorčenja. Zlasti oba srakoperja sta kar zijala in perje jima je vstajalo pokoncu . . .

“Poglejte jih!” je kričala kraljička in kazala na oba srakoperja. “Ta dva sta to pomlad zvalila kukavičje jajce. Poglejte, kako sta suha in razcapana! Vprašajte ju, kje imata svoje lastne otroke! Če pa hočete videti hudobnega pritepenca, potem potem pogledajte doli v travo, kako odpira svoj nikdar siti kljun.”

Vsi ptiči so se ozrli na kukavca in so enoglasno zavpili:

“Kukavec! Kukavec!”

Preganjanec pa je zletel nekoliko proč po travi, se je obrnil nazaj in vpil:

“Ni res! Ni res!” Jaz nisem hudobnež!”

Toda ptiči so zleteli za njim in so ga hoteli oključati do smrti. Prvi izmed vseh je bil mladi štiglec, čisto od zadaj sta sledila oba srakoperja. Četudi sta bila vsa razburjena po tem, kar sta slišala, sta vendar prosila, da bi mlademu kukavcu nihče ne storil žalega.

“Najin edinec je!” je zdihovala mati srakoperka. “Jaz sem ga zvalila in izredila. Pravzaprav je le najin otrok.”

V tem trenutku je mladi kukavec oplazil štigleca s kljunom, da se je zvalil v travo.

“Dosti sem močen, da se branim na lastno pest,” je vpil. “Vidim pa, da je vse proti meni; zato bom šel svojo pot. Zahvaljujem se svojim odgojiteljem za vse, kar sta mi dobrega storila; vendar ne verjamem, da bi bilo vse tako, kot je govorila kraljička. Resnico pa hočem zvedeti, pa če imam iti na konec sveta!”

Potem je zletel mladi kukavec preko travnika proti bližnjemu gozdu. Medtem ko je letel po zraku, je čutil, da so mu peroti dosti močne in da je do-rastel do samostojnosti. Potem je zavil preko polja, gozdov in travnikov daleč tja proti tujim krajem. In letel je venomer naprej. Vselej, kadar je sedel na tla in počival, je moral misliti na zgodbo, ki jo je bil slišal. Ni je mogel razumeti, zakaj vedel je po sebi, da ni hudobnejši kot so drugi ptiči in ni mogel razumeti, zakaj bi ga bila lastna mati zavrgla in ga prepustila zaničevanju drugih. (Dalje.)

Misijonske vesti.

Rev. Bernard Ambrožič, O.F.M.

Kaj je povedal misijonar iz Indije v Detroitu?

A marčnem trimesečnem zborovanju družtev Najsv. Imena smo poslušali nenavadno zajemljivega govornika. Bil je belgijski jezuit p. Schneren, ki je deloval kot misijonar v Indiji celih 42 let. Vsak si lahko takoj misli, da tak mož ve marsikaj povedati. Zato je pa tudi skoraj dva tisoč mož in fantov broječa množica z največjo slastjo poslušala.

Že govornik sam je bil nekaj slikovitega. Mož je star 82 let. Postava izredno velika, še pri tej starosti je misijonar raven kot smreka, da presega več ko za celo glavo srednje velikega človeka. Glava mu je plešasta, dolga brada, ki sega globoko na prsi, popolnoma bela. Vsaka poteza na obrazu izraža posebno žilavost, le noge so začele na starost "štrajkati". Sam je dejal, da je podoben bronastemu kipu, ki pa ima noge iz ilovice. Zato se je po kratkem uvodu vsedel, položil noge predse na stol in tako pripovedoval o Indiji.

Amerikanci imate čisto napačno pojmovanje o Indiji, tako je dejal. Govorite o indijski deželi in o indijskem ljudstvu. Toda to je popolnoma napačno. Indija je del sveta, ki je po obsegu tako velik ko vsa Evropa. Prebivavcev šteje nad 320 milijonov. V Evropi je morda 50 do 60 različnih narodnosti z različnimi jeziki, v Indiji je pa 224 različnih skupin prebivalstva, od katerih ima vsaka svoj jezik in svoje običaje. Poleg teh različnih jezikov je še okoli 700 narečij ali dijalektov, ki se govore v Indiji. Prebivalci severne Indije se tako zelo razlikujejo od onih na jugu, kot se razlikuje "Irishman" od Arabca.

Vera v Indiji razpade v glavnem v tri večje skupine: Bramanci ali hindu štejejo v raznih sektah skupaj okoli 220 milijonov pripadnikov, mohamedanci okoli 70 milijonov, animistov je nekako 9 milijonov.

Silno težko, da, skoraj nemogoče je delovati za pokristjanjenje bramancev, to pa z avoljo znanih indijskih kast. Kdor postane kristjan, izgubi ne samo vse imetje in družinske pravice, temveč tudi čast in dobro ime. Z eno besedo: postane izvržek človeštva. Prav tako je seveda neizmerno težko pridobiti za Kristusa Mohamedove vernike. Pač pa se je misijonsko delovanje zelo dobro obneslo med pripadniki animizma.

Kdo so animisti? To so potomci najstarejših prebivalcev indijskih pokrajin. Njihova zgodovina sega do 4000 let nazaj. Skozi vso to dobo so se naseljevala tuja ljudstva v Indijo od vseh mogočih ve-

trov, staro prebivalstvo so pa potiskala vedno dalje v kot. Dandanes živijo ti siromaki v najbolj divjih in zapuščenih krajih Indije. Tigri, levi in druga divja zverjad živi z njimi v gozdovih.

Animisti imajo nekako vero v skrivnostna božanska bitja v naravi. Razne vraže so glavna vsebina njihove vere. Pri tem so pa zelo nepokvarjeni v svojih navadah in tolikega poštenja ni lahko najti drugod po svetu ko ravno med njimi. Krepko se drže tradicije in najbrž se ta rod v vseh 4000 letih ni čisto nič izpremenil. Kakor so njihovi predniki pred tisočletji živeli v bornih blatnih kočah, tako živi še današnji rod. In kakor onim, tako je tudi tem vsakdanja hrana edino in samo na vodi kuhan riž. Dan za dnem, leto za letom . . . So pa skrajno miroljubni ljudje in žive v zadrugah.

Ta narod vzbuja velike nade za pokristjanjenje Indije.

Prvi misijonar leta 1855.

Ti najstarejši prebivalci Indije se razlikujejo od drugih "Indijcev", kakor se ameriški Indijanci razlikujejo od Evropejcev. Bili so tako skriti pred svetom, da do leta 1855 sploh ni prišel mednje misijonar. Omenjenega leta je prodril v njihovo sredo belgijski jezuit Father Levins. To je bil več ko zgodovinski dogodek za one ljudi, saj so prvič videli evropsko lice in kmalu slišali tudi o Rešitelju Kristusu.

Father Levins je uporabil prvi dve leti skoraj samo za učenje jezika. Živel je v koči iz ilovice in to v pokrajini, kjer vlada osem mesecev na leto najnižja vročina nad 90 stopinj po ameriškem toplomeru. Naraste pa tudi na dvojno mero. Hrana je bila tudi njemu samo riž in zopet riž . . . V prvih dveh letih se mu je posrečilo pridobiti 56 ljudi za Kristusa.

V tretjem letu je pričel oznanjevanje evangelija na debelo. Potoval je od vasi do vasi, pridobival ljudi zase s prijaznostjo, poukom in dobrimi nasveti. In v tem letu je sprebrnil nič manj ko 17,000 pogonov! Četrto leto je število naraslo na 48,000, peto na 73,000. Pa je bil še vedno popolnoma sam med njimi. Poleg oznanjevanja evangelija je zidal cerkve, kapele in šole. S posebnim poukom si je tudi vzgajal armado katehistov. Končno je dobil iz Belgije na pomoč še drugih misijonarjev in je celo delal na to, da pride skupina irskih sester misijonarit v ono divjo deželo. Toda tu mu z avoljo prehudih naporov odpove zdravje. Moral je domov v Belgijo in je ondi umrl, komaj — 37 let star!

Ogromno delo za enega moža v tako kratkem času . . .

Po smrti prvega misijonarja.

Ob smrti Fr. Levinsa je bilo nad 80,000 katoličanov v deželi, kjer se šest let poprej še sanjali ni nikomu o Kristusu.

Dandanes je tam 260,000 katoličanov, mnogo misijonarjev in 28 domačih duhovnikov, ki skrbe za njihove dušne potrebe. 21 domačinov se pripravlja na duhovski stan. Tudi za ženske se je ustanovila posebna samostanska družba, hčere sv. Ane. Šteje že okoli 100 sester. V deželi je 30 velikih cerkva, 800 kapel in 700 misijonskih šol. Število katehistov ali pomožnih misijonarjev presega en tisoč.

Vse te naprave so pred vojsko vzdržavali edino belgijski katoličani, katerim je Fr. Levins poročal o napredku in potrebah svojega misijona. Vojska je naenkrat vso pomoč ustavila in zato tudi napredek ni bil več tako očividni. Naš misijonar je z bridkostjo v duši naglasil, da je katoliška cerkev zavoljo vojske še vse več trpela v misijonih nego v civiliziranih deželah.

Iz zgoraj opisane dežele torej prihaja naš misijonar Fr. Schneren. Med temi izpreobrnjenci je preživel nič manj nego 42 let. Kako je živel, o tem ni mnogo povedal. Ni bilo časa. Samo mimogrede je omenil, da ne zna voziti Fordove kare, zato pa zna prav dobro jahati slona. Poudarjal je, da si ne more predstavljati lepšega in srečnejšega življenja, kot ga ima misijonar v poganskih deželah. Sam sv. oče v Rimu se ne more meriti s takim misijonarjem, kar se tiče sreče in zadovoljnosti.

Največja sreča seveda prihaja od tod, ker so novi kristijani tako silno dobri in žive kar najlepše po

naukih Kristovih, da, celo po njegovih željah. Ko smo jim govorili o presv. Srcu, je rekel misijonar, in priporočali praznovanje prvih petkov, so kar goreli od navdušenja. Vsi so se z vso vnemo oprijeli te lepe pobožnosti. Toda kaj, ko mnogi žive po 35 milj od najbližje cerkve? Nič strahu, nič bojzljivosti! Njihova ljubezen in požrtvovnost premaga vse. Čujmo! Da morejo biti taki pri sv. obhajilu prvi petek zjutraj, se odpravijo na pot — na pot skozi gozdove, mimo tigrov in levov! — že v sredo dopoldne . . .

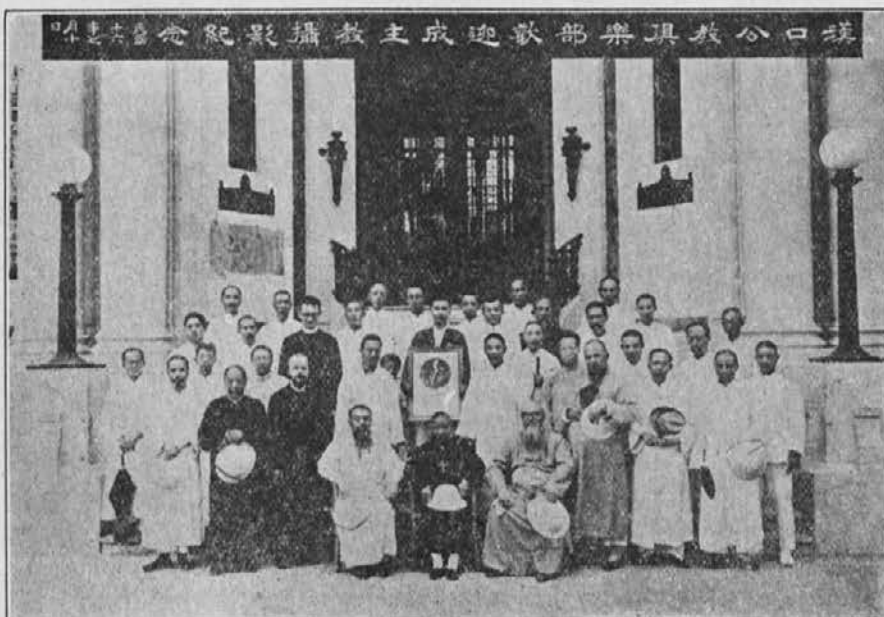
(Ali nas "pobožnih" katoličanov v civiliziranih deželah z avtomobili in tlakanimi cestami ne obliva rdečica sramu? . . .)

Zakaj je prišel v Ameriko?

S krvavečim srcem sem se ločil od svojih misijonov v Indiji, je rekel častitljivi misijonar. Toda bila je želja predstojnikov. Še več, bila je njihova volja. Poslali so ga v Ameriko, da potuje iz kraja v kraj in med našimi katoličani vzbuja smisel za delo v prid misijonov. Misijonska organizacija "Propagation of faith" zelo lepo cvete v Ameriki. Vendar je treba še žive pobude in mož, ki je živel tako dolgo vrsto let sam v misijonih, bo laže vnel naše ljudi za podporo misijonov nego kdorkoli drugi.

Poudaril je, da mora biti vsak mož društva Najsv. Imena goreč pospeševavec misijonov. In še to je naglasil, da se misijoni ne podpirajo s samim denarjem, temveč nič manj, ali rajši še bolj, z molitvijo.

Naj bi blagi mož žele obilo uspeha tudi pri svojem misijonskem delu tu med nami v Ameriki!

Ob sprejemu

kitajskega škofa

PISMO NAŠEGA MISIJONARJA O SMRTI O. VESELKOTA.

Prvo vest o smrti prljubljenega kitajskega misijonarja smo posneli po ljubljanskem "Slovencu". Žalostno novico nam je ravnokar potrdil tovariš v kitajskih misijonih, Very Rev. P. Engelhard Avbelj. Ni še vedel, kakšne smrti da je umrl o. Veselko, a nam bo poročal, ko bo dobil natančnejše obvestilo. Velečastiti p. komisar:—

Na Vaše dragoceno pismo sem Vam odgovoril dne 16. februarja. Upam, da ste ga že prejeli. Žal mi je, da za enkrat ne moremo pričakovati sobratov, ki bi prišli iz Amerike nam na pomoč za sv. kitajsko misijonsko delo. Kakor rečeno, prepuštimo vse sveti volji božji.

Želite, da bi s P. Baptistom vsaki mesec kaj pisala. Njega sem že opozoril na to in jaz bom po moči tudi rad kaj storil.

Naj začnem danes. Žalibog, da moram prav žalostno začeti. Prvega marca sem dobil brzobjav iz Yungchow: LAETUS MORTUUS.

Strašno me je ganila ta novica, zlasti ker mi je P. Laetus še par dni prej brzobjavil glede službenih zadev, ki jih ima z našo prokuraturo. Sklepam, da je umrl nagle smrti. Do danes še nimam pisma o natančnih poročilih. Ne morem čakati, ker zdaj pošta tako polagoma teče; zato Vam in vsem sobratom naznanjam, da je umrl naš rojak sobrat P. Veselko Kovač.

Rojen je bil 4. junija 1872 v Bučki pri Novem mestu. V red je stopil 25. avgusta 1891; maturiral je v Bocnu na Tirolskem leta 1895; v mašnika posvečen je bil 19. julija 1896. Leta 1902, 15. maja, je pa prišel na Kitajsko. Do leta 1921 je deloval v vikarijatu Tsinanfu, provincija Sangtung. Potem je prišel v provincijo Hunan in sicer v mesto Yungchow, kjer se je ustanovila nova apostolska prefektura tirolske provincije sv. Leopolda.

Leta 1913 je šel v domovino na obisk, in vojska ga je zadržala do 1920. Tedaj je prišel skozi Ameriko nazaj v spomlad 1921.

Tu je deloval kot apostolski pro-prefekt, redovni komisar in prokurator. — Ta nova prefektura je imela že prav težke skušnje: pred 2 leti je umrl čvrst misijonar P. Stanislaus. Lani so morali bežati pred komunisti. Kot varuhi misijona so ostali le prefekt P. Grossrubatscher, P. Veselko in še en mlad misijonar. Po Velikem Šmarnu so se povrnili vsi patri. A eden je na potu zbolel in tudi umrl. Zopet hud udarec. V novembru

je zbolel prevz. prefekt in tudi nato umrl. Zopet prehudi udarec za mlado prefekturo. Zdaj jih je pa na nagloma (kakor sklepam) zapustil še naš ljubi Veselko. O uboge sirote!

Že dovolj preskušena prefektura zdaj žaluje zopet nad izgubo tako vrlega misijonarja.

Pa kaj naj tožim: mi misijonarji smo pač že vajeni hudih udarcev, zlasti v teh časih, ki jih živimo zdaj. Reči moramo: Zgodi se vedno in povsod sveta volja božja!

Prefekturo naj Bog potolaži in tudi nas rojake; umrli Veselko pa naj iz nebes pomaga kot kitajski mučenik; zakaj mnogo je moral pretrpeti zadnje čase. Blagoslov naj dojde po njegovih prošnjah, da bo napredovala preefktura za večjo čast božjo in zveličanje neumrjocih duš. Naše kitajsko misijonsko delo je res težko, a donaša mnogo tolažbe. Bog nam daj svete milosti, da zamoremo v njej zmagati vse zapreke.

Kelih trpljenja, ki smo ga prostovoljno sprejeli, hočemo izpiti do zadnje kapljice — saj trpljenje bo kratko a veselje večno v blaženih višavah.

Nimamo še miru. Ne moremo vedeti, kdaj se bo stvar poglegla. P. Baptista je vedno v delu na misijonskem polju, jaz imam pa tu, rekel bi, uradniško delo, ki mi tako glavo beli, ker moram skrbeti za uboge misijonarje.

Toda: Le naprej, dokler je še diha kej . . .

Z o. Veselkotom sva bila vedno v pismeni zvezi. Imela sva razne misijonske posle, razvozljala sva to in ono in se marsikdaj o tem ali onem pošalila. — Ko sva se leta 1921 po 20 letih zopet videla — sva za par minut molčala; potočila sva najprej solze veselja, potem pa sva se pogovorila o vsem in odšla na daljnje misijonsko delo. Nato sva se v nadaljnjih letih le kakih štirikrat videla; daljava je bila pač prevelika.

Ko to pišem, mi uhajajo v spomin razni dogodki. A čas mi ne dopusti danes pisati kaj več. Bom se zopet še kaj oglasil.

Le še ena prošnja: prav sobratsko Vam priporočim dušo ranjkega Veselkota v molitev.

Prisrčno pozdravljam Vas, veleč. p. komisar, in vse čč. sobrate!

Molitvam se priporočujoč ostanem Vam, veleč. p. komisar preudani kitajski misijonar

P. Engelhard Avbelj.

Hankow, dne 6. marca 1928.

Rev. Janez Pucelj:

VNEBOHOD.

Z velikim veseljem so se vrnili v Jeruzalem
Luk. XXIV, 52.

In peljal jih na Oljsko je goro,
obljubo jim še enkrat je ponovil
in roke vzdignil in jih blagoslovil,
od njih se ločil je in šel v nebo.

Iz srca bol! Saj se Gospod poslovil
z obljubo je, da tolažnika bo
poslal, ki bo učil resnico vso,
ki zvezo bo na veke vso obnovil.

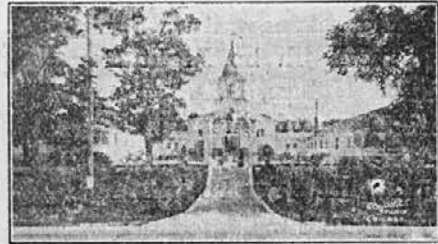
Iz srca bol! Saj On ni šel od nas!
Ljubo nas vabi k sebi kakor v vas,
ljubeči duši viden, skrit očem.

Iz srca bol! Prišel je Tolažnik.
In Cerkev raste, večten spomenik,
ljubezni večne nov Jeruzalem.

Glasovi od Marije Pomagaj.

P. Benigen.

Prišla je zopet ljuba pomlad. Kdo si je ne želi, kdo ne hrepeni po njej? Kako prijetna je pomlad ljudem na deželi! Ti se je morejo v resnici veseliti in jo uživati v bujni naravi. Te sreče pa nimajo ljudje v velikih mestih. Oni se morejo le redkokdaj podati v lepo božjo naravo. Ne vidijo zelenih livad, ne slišijo vselega petja ptic. Vsega tega, kar nudi probujena narava spomladi, sem pogrešal veliko let, živeč v največjem mestu sveta, v New Yorku. Nikdar ne pozabim krasnega jutra v začetku majnika, ko sva se s sobratom pokojnim p. Kornelijem prvokrat po dolgi zimi pripeljala z nadcestno železnico v Bronx park. Stopila sva s postaje preko mosta in prvič v oni pomladi zagledala zeleno, bujno naravo, posejano s cveticami. Pri tem pogledu so naju prevzela čustva veselja. —

Kakšna razlika. V mestu morje hiš brez zelenja, v parku pa taka krasota. Kako se človek počuti na duši in telesu, če pride vsaj za nekaj ur iz mesta na deželo. Česar sem pogrešal toliko let, to imam zdaj bivajoč na ameriških Brezjah. Veselo prepevanje ptic na naši farmi v prosti naravi, ki se ravno probuja iz zimskega spanja in se odeva z novim zelenjem, povzdigne dušo kviško k Stvarniku, k neustvarjeni lepoti, ki nam v svoji dobroti daje tako bogato vsega, česar si poželi srce. Četudi ni bila letošnja zima huda pri nas, izvzemši nekaj jarko mrzlih dni, smo v mesecu marcu zaželeli bivati v prosti naravi. Ugodno vreme je pripomoglo, da so naši bratje opravili

razna dela za izboljšanje farme. Ko bi ne imeli farme, bi bilo pač težko preživljati našo lemontsko družino, ki šteje dvajset članov. V par letih smo pa toliko napredovali, da lahko izhajamo in smo preskrbljeni z vsem potrebnim. Naš način življenja v Ameriki je pač drugačen kot v starem kraju. Tam gredo bratje na kolekturo, da izprosijo od dobrih ljudi potrebno za življenje redovni družini. Tu pa nas že oskrbuje naša farma in nas bo še bolj oskrbovala vsako leto. Zato imajo vsi redovi, tako moški kot ženski, velike farme v Ameriki. Kako pa je tudi zdravo in dobičkanosno delo na farmi. Naj bi se pač istega oprijeli še bolj naši rojaki!

Na ameriških Brezjah ni nudi la farma prvi dve leti ničesar mali naši redovni družini. Ni bila še v naši posesti in ko smo jo prevzeli, je tudi nismo mogli obdelati, ker je bilo premalo delavcev. Pomagali smo si s tremi našimi listi: Ave Maria, St. Francis Magazine in Listy sv. Františka. Po teh listih smo v zvezi ne samo z dobrimi našimi rojaki in Slovaki, ampak tudi z Amerikanci. Listi sami sicer ne donajajo posebnih dohodkov pri sedanjih draginji, vendar pa nam dobri čitatelji izdatno pomagajo s svojimi darovi, katere sproti objavljamo v listih. Brez teh naših glasnikov bi ne imeli stika s svojimi prijatelji in dobrotniki in tudi ne zmogli obilnih stroškov za farmo, za razne naprave in življenske potrebščine. Vam, ljubljnim našim dobrotnikom, se imamo v prvi vrsti zahvaliti, da smo sploh mogli začeti z ameri-

škimi Brezji. Smo res še zelo, zelo zadolženi, toda upamo, da nam bo lažje vsako leto. Začetek je vsak težak, vendar zdaj je trdna podlaga za našo prihodnost. Zima je minula, napočila je ljuba pomlad. Vam, našim blagim dobrotnikom, smo iz srca hvaležni za toliko pomoč pri našem ne lahkem začetku. Vsak dan molimo za vas in prepričan sem, da boste tudi Vi nam ostali zvesti i nadalje. Tako se bo naša slovenska božja pot na ameriških Brezjah vedno bolj razvijala v čast božjo in Marijino ter donajala Vam in vsem našim rojakom obilno korist za čas in večnost.

Veliko, hvala Bogu, se že zdaj stori v tem oziru, dasi je nas paterov samo šest v lemontski družini. Vsako nedeljo smo pa vsi naprošeni v pomoč v raznih župnijah, tako, da je samo ena sv. maša ob nedeljah doma. Vsak pater opravi dve službi božji, kamor je določen iti. Koliko je pa bilo spovedovanja, zlasti v postnem času, ker so nas klicali na pomoč sosedni gospodje župniki. Naš misijonar p. Odilo, ki tudi pripada naši samostanski družini v Lemontu, je vedno na misijonih, le za kake par dni na mesec pride k nam na oddih. Če bi imeli v naši družini še deset paterov, pa bi imeli vsi dosti dela v dušnem pastirstvu.

Kot veselo novico naznanjam Vam, dragi čitatelji, da bodo trije naši kleriki posvečeni v mašnike v nedeljo, 29. aprila, in sicer v samostanski cerkvi misijonarjev božje Besede v Techny, Ill. Ti trije novomašniki so: **Rev. Edward Gabrenja, Rev. Benedikt**

Hoge in Rev. Bonaventura Sovinski. Posvetil jih bo Right Rev. Edward F. Hoban, D.D., dosedanja pomožni škof čičaški, ki so ga sv. oče imenovali za škofa v Rockfordu, Ill., kjer bo introniziran meseca maja.

Na binkoštno nedeljo, 27. maja, bomo imeli na ameriških Brezjah veliko in veselo slovesnost. Novomašnik Rev. Benedikt Hoge bo opravil slovesno sveto mašo ob asistenci obeh novomašnikov, pridigal bo Rev. Odilo Hajnšek. Želeli smo sicer zelo, da bi prvo slovesno sv. mašo daroval na ameriških Brezjah, prvi slovenski

Rev. Benedikt Hoge, O. F. M.

novomašnik Benedikt Hoge; toda ker so stariši toliko želeli, da bi jo opravil v svoji rojstni župniji v Bridgeportu, O., kakor tudi oba sobrata novomašnika: Bonaventura Sovinski v Buffalo, N. Y., in Edvard Gabrenja v Clevelandu; zato bodo pa na binkoštno nedeljo vsi trije skupaj pri slovesni sv. maši na ameriških Brezjah in podelili novomašniški blagoslov. Povabimo že zdaj k tej redki in pomenljivi slovesnosti ne samo stariše in sorodnike novomašnikov, temveč vse, katerim bo

Rev. Bonaventura Sovinski, OFM.

mogoče priti, da se pri Mariji Pomagaj skupno razveselimo in se zahvalimo Bogu, ki nam je dal po Njej tri nove delavce v vinogradu Gospodovem. Pridite!

Za ameriško Brezje je meseca marca postavila lično postajališče družba jolietške cestne železnice, ki bo prav dobro došlo ne samo redovnikom, temveč tudi našim romarjem. Po zimi je marsikdo zmrzoval v snegu in mrazu čakajoč streetkare, ki so v takih dnevih navadno imele zamudo. Zdaj bo pa lahko vsak pod streho postaje počakal na karo. To naj bo omenjeno v priznanje družbi, ki je zopet s tem pokazala svojo naklonjenost ameriškim Brezjam.

Istotako so pa naši bratje zelo zasuli dolino med samostanom in romarskim domom, kjer bo lep prostor v korist romarjem. Pod cerkvijo so namreč poglobili basement za par čevljev in tako dobili prst za poravnavo doline. S tem bo obenem dvojna korist: imeli bomo večji in pripravnejši basement pod cerkvijo in veliko ravnino poleg samostana.

Torej na ameriških Brezjah je vedno delo to ali drugo, ki bo v

korist našim dragim romarjem. Žalostni smo pa in to je vsak, pri misli, koliko naših rojakov v Ameriki je brez dela, zlasti v "majnah", kjer so na štrajku že drugo leto. Kako zelo pač želi vsakdo, da bi že enkrat prenehal nesrečni štrajk v majnah, radi katerega tako grozno trpe tudi mnoge naše slovenske družine. Kako tožijo o neznosni revščini mnoge družine v svojih pismih na nas! Zato, kar moremo, storimo za nje, ker žive v največji potrebi in stiski. Navedem samo iz enega pisma gorje, piše namreč naročnik Ave Maria tako-le: "Na

Rev. Edvard Gabrenja, O. F. M.

štrajku sem že nad leto brez centa kakega zaslužka; prihranki so izginili kot kafra, ker ni bilo deset mesecev nikake podpore in zadnje tri mesece dobivam za mojo družino, obstoječo iz osem oseb, en dolar podpore na teden. Otroci nimajo obuvala ne obleke ne jela, ker je nimam s čim kupiti." O, kdor pomisli gorje družinskega očeta pri tem dolgotrajnem štrajku, bo pač gotovo storil po svoji moči, da pomore tem revežem iz tolike stiske.

Vsakdo ve, zakaj je ta strašen

in tako krivičen štrajk za ubogega delavca, ki s svojim težkim delom in v vedni nevarnosti, množi bogastvo nikdar sitim premogarskim baronom. Delavcu pa niti toliko ne privošči, da bi mogel dostojno preživljati sebe in svojo družino. To je najgrša rakrana v svobodni Ameriki. Na eni strani velikansko bogastvo, na drugi neverjetna revščina in pomanjkanje. To je sad sedanjega kapitalističnega sistema. Toda vprašanje je, kako se naj izboljšajo te nezdrave razmere. — "Prosveta" piše o tem dne 2. aprila takole: "Kapitalistični gospodarski sistem je treba nadomestiti z boljšim sistemom, in sicer s takim, da se bo vršila blagovna produkcija in distribucija zaradi ljudskih potreb in ne zaradi profita, pa se ne bo zbiralo bogastvo v rokah posameznikov na eni strani, na drugi bo pa ogromna masa tonila v revščini in bedi." Z boljšim sistemom je treba nadomestiti sedanji krivični sistem s takim, da se bo vršila blagovna produkcija in distribucija zaradi ljudskih potreb in ne zaradi "profita". To je sicer lepo rečeno, pa ne upam, da bodo premogarski baroni hoteli upoštevati ta nasvet Prosvete. "Profit" je njih prvo stremljenje. Da bi ga opustili, ni upanja. Brezsrčnih baronov ne gane še tolika beda in revščina delavcev in njih družin. Vse prizadevanje voditeljev delavcev je zaman. Zato tudi ni nikakega upanja, da bi se produkcija vršila zaradi ljudskih potreb. Kapitalisti gledajo pač nase in svoj "profit", mar so jim ljudske potrebe. Kakor ne postane črnc bel in nai se še toliko umiva, tako ne bodo brezsrčni baroni postali usmiljeni in naj se jim še tako opisuje neznosno stanje delavcev ali ljudske potrebe. S tem predlogom pač ne bo nikdar prodrla Prosveta. Enak je načrtu onega, ki bi hotel postaviti hišo brez temelja ali podlage. Pri vsakem posloplju mora biti

najprej temelj. Če hočemo, da bodo zavladali pravični odnošaji med delavci in delodajavci, je treba, da pridejo do veljave pri obeh strankah načela naše svete vere. Ker ni te, zato so nastali spori med njima. Pohlep po bogastvu podžiga spore in nobena stranka noče pošteno gledati na pravične pritožbe druge in tako si vsaka neprestano prizadeva, kako bi iz stiske druge kovala nepošten dobiček. Torej samo načela vere morejo to zlo našega časa odpraviti. Edino v luči vere bo delodajavec in delavec cenil delo, edino v luči vere se bosta med seboj spoštovala in ljubila. Ljubezen pa ne bo izžemala delavca in ga ne silila k odporu.

Ljudje ne poznajo ta nebeško lepa načela naše svete vere in zato jih ne spolnujejo, zato so spori in razdori med njimi. Ko bi jih pa poznali in premišljevali, kolike koristi bi bilo to za vse, tako za bogate kot za uboge! Navedem tu nekaj načel iz svetega pisma, da smo pred Bogom vsi enaki: Bog je ustvaril nizkega in mogočnega in skrbi za vse enako. Močnejših pa čaka močnejše trpljenje. V resnici spoznam, da Bog ne gleda na osebo, ampak med vsakim narodom mu je prijeten, kdor se ga boji in dela pravico. Ni razločka med Judom in Grkom; saj je eden Gospod vseh, bogat za vse, ki ga kličejo. Sv. Pavel svari gospodarje, naj ne pozabijo, da imajo sami ravno tistega Gospoda v nebesih kakor sužnji, in da on ne gleda na osebo. Njemu je vse eno, ali je kdo suženj ali svoboden, revež ali bogatin; on gleda le na verno, čisto srce. Zato naj se pa gospodarji zavedajo svojih dolžnosti do sužnjem in naj te ravno tako izpolnujejo, kakor sužnji do njih. Ali nimamo vsi enega očeta? Ali nas ni ustvaril en Bog? Zakaj torej zaničuje vsakdo izmed nas svojega brata in razdira zavezo naših očetov? Torej pred Bogom smo vsi enaki; On ne gleda na

veljavo ljudi. Zato smo dolžni bližnjega spoštovati in se ljubiti kot bratje med seboj, kakor opominja apostol Pavel. Z bratovsko ljubeznijo se ljubite med seboj, v spoštljivosti se kosajte drug z drugim. In naš Zveščar govori:

Vse, kar hočete, da bi ljudje vam storili, storite tudi vi njim; zakaj to je postava in preroki. Vse zapovedi stare zaveze, ki so obsežene v Mozesovih knjigah in prerokih, se dajo strniti v eno samo zapoved, zapoved ljubezni do bližnjega. Kaj pa gledaš iver v očesu svojega brata, bruna pa v svojem ne čutiš? Ali kako moreš reči svojemu bratu: Brat, pusti, da vzamem iver, ki je v tvojem očesu, sam pa ne vidiš bruna v svojem očesu? Hinavec, izderi najprej bruno iz svojega očesa in potem boš videl jemati iver, ki je v očesu tvojega brata. Kajti drevo, katero rodi slab sad, ni dobro, in drevo, katero rodi dober sad, ni slabo. Vsako drevo se namreč spozna po sadu. Zakaj s trnja ne bero smokev in tudi z robidovja ne trgajo grozdja. Kdor je dober, donaša iz dobrega zaklada svojega srca dobro, in kdor je hudoben, donaša iz hudobnega hudo. Zakaj iz tega, česar je polno srce, govore usta. Kaj me pa kličete: Gospod, Gospod, in ne delate, kar pravim? Vsak, kdor prihaja k meni in posluša moje besede in jih spolnuje — pokazal vam bom, komu je podoben: podoben je človeku, ki je zidal hišo in je globoko kopal in temelj postavil na skalo. In ko je nastala povodenj, se je tok uprl v tisto hišo, pa je ni mogel omajati, zakaj imela je temelj na skali. Kdor pa moje besede sliši in jih ne spolni, je podoben človeku, ki je hišo sezidal na zemljo brez temelja: uprla se je vanjo voda in takoj se je zrušila in podrtija te hiše je bila velika." Torej nauki svete naše vere in življenje po njih stori človeka srečnega. Srečen bo ne samo posameznik, temveč vsi, ki jih bodo spolnovali.

Potem ne bo nikakega štrajka, nobenih sporov med ljudmi. In sedanji štrajki bodo prenehali, ako se delodajavci in delavci po-

vrnejo k načelom naše vere in jih spolnujejo v dejanju. Tedaj bo pravičnost in vestnost pri obeh

strankah. Posvetni nagibi pa ne zadostujejo, da bi napravili ljudi pravične in vestne, kar naj blagovoli upoštevati Prosveta.

Iz našega ofisa.

ZAHVALE.

1. Zahvaljujem se Mariji Pomagaj v Lemontu za uslišano prošnjo. Bila sem hudo bolna. Sedaj sem zopet popolnoma zdrava. V znak hvaležnosti Vam pošiljam \$5.00 v dar.

—**Marija Kofalt, Steelton, Pa.**

2. Lepo se zahvaljujem Mariji Pomagaj v Lemontu za uslišano prošnjo. Priloženo pošiljam \$2.00 v dar.

—**J. Verbič, Aurora, Ill.**

3. Zahvaljujem se Mali Tereziji od Deteta Jezusa za uslišano prošnjo. Bila sem bolna in sem na njeno prošnjo zopet ozdravela. Priloženo pošiljam mali dar v podporo lista Ave Maria.

—**N. N., New York.**

4. Zahvaljujem se Mali Tereziji in Mariji Pomagaj v Lemontu za zopetno zdravje, ki sem ga zadobil na njuno prošnjo.—**John Korelec, Soudan, Minn.**

5. Javno se zahvaljujem Mariji Pomagaj v Lemontu, sv. Ani in sv. Tereziji od Deteta Jezusa za uslišano prošnjo in zadobljeno zdravje. Priloženo pošiljam mali dar v podporo listu.

—**Mary Hitti, Chicago, Ill.**

6. Najlepše se zahvaljujem Mariji Pomagaj v Lemontu za uslišano prošnjo. Res, kdo se z zaupanjem k Njej zateče, je gotovo uslišan. Priloženo pošiljam \$1.00 v podporo lista.

—**Frances Kalčič, Joliet, Ill.**

7. Javno se zahvaljujem Mariji Pomagaj in sv. Tereziji za uslišano prošnjo v hudi stiski. Morala sem se podvreči nevarni operaciji, ker sem pa že bolj v letih, zato je bila nevarnost še večja, da ne bom nikoli več ozdravela. Res, kdor se z zaupanjem do niju obrne, ni osramočen.—**Katie Schneller, Brooklyn, N.Y.**

8. Najlepše se zahvaljujem preblaženi Devici Mariji in sv. Jožefu za uslišano prošnjo.

—**Mary Chernich, New Duluth, Minn.**

9. Javno se zahvaljujem sv. Tereziji od Deteta Jezusa, ker sem bila na njeno priprošnjo takorekoč čudežno ozdravljena. Imela sem tri nevarne operacije na enkrat. Zdravniki so izjavili, da težko če prenesem to, ali jaz sem se za zaupanjem obrnila do liube naše priprošnice in na presenečenje zdravnikovo neopričakovano popolnoma ozdravela. Res, liuba sv. Terezija, bodi ti čast in hvala, da si se mene nevedne usmilila.

—**Ivana Kirn, Waukegan, Ill.**

10. Najlepše se zahvaljujem Mariji Pomagaj na slovenskih Brezjah v Lemontu za uslišano prošnjo v važni zadevi. V zahvalo prilagam mali dar \$4.

—**M. S., Rice, Minn.**

11. Najlepše se zahvaljujem presv. Srcu Jezusovemu in Mariji Pomagaj za zopetno zdravje. Priloženo pošiljam mali dar v podporo lista Ave Maria.

—**F. N. Okicki, Cleveland, O.**

V Jolietu je umrla nagle smrti zvesta naročnica Ave Marije Mrs. Mary Juntas. Čitateljem jo priporočamo v molitev!

Darovi za kolegij.

Mr. Anton Grdina ponovno daroval \$50.00 za revnega dijaka. Frances Nakarst \$1.00, Neimen. iz Ridgewooda, N. Y. 50c, Marko Bluth \$1.00, Mary Krašovec \$1.00, Josie Cimperman \$2.00.

Mr. A. Grdina, naš dobrotnik.

Darovi v blagu.

Jakob Šega, Joliet, daroval za Velikonoč 36 funtov težko jagnje. Miss Agnes Kos iz New Yorka darovala 7 parov nogavic. Mrs. Jennie Bambich iz Fredema, Kans., nam je poslala vrtnice in dve preprogi, ki jih je sama naredila. Miss Mary Zore, Olphant, Pa., darovala krasno zagrinjalo pri tabernakelju in lepo zaveso pri zakristijskih zvoncih.

Za okrasitev oltarjev so darovali.

Pečnik John \$15.00, Karol Kramar \$15.00, Max Omerzel \$8.00, Mary Kobal \$2.00, Florijan Pelko \$2.00.

Za osem novih svečnikov so darovali.

Kirn Ivana \$8.00, Ogrin Joseph \$5.00, Anton Kranjc \$5.00, Anton Kremesec \$5.00, Mary Habjan \$5.00, Ludvik Košnik \$3.00, Martin Lavrič \$3.00, Ivana Varšek \$1.00, Neimen. \$1.00.

Za Apostolat sv. Frančiška so poslali.

Frank Tkalič \$10.00, Josephine Zelko \$5.00, Frank Lovšin \$10.00, Anton Golob \$10.00, John Tamše ml. \$10.00, Frank Hočevar \$2.00, Josephine Zalar \$5.00, Frančiška Pirman \$10.00, Johana Gnidiča \$2.50, Frank Stukel \$10.00, Anna Jakše \$10.00, Marija Sot \$5.00, Agnes Rom \$2.00, Rosie Glavan \$1.00, Math. Bluth \$1.00, Andrew Muha \$10.00, Helena Zunter \$10.00, Regina Gorski \$10.00, Frank Hočevar \$3.00, Johana Derganc \$1.00, Antonija Weber \$1.00, Agnes Češark \$1.00, Joseph Mika \$10.00, Josephine Mika \$10.00, Veronika Markovich \$10.00, E. Barborich \$5.00, Anna Benks \$1.00, Apostolstvo sv. Cirila in Metoda \$10.00.

Na sv. maše so dali:

Po Mr. Marko Bluth \$1, Anton Ivenc \$2, Ana Bluth \$1, Mary Fabijan \$1, Mary Zerovnik \$5, Alojzija Vidmar \$1, Fanie Burgar \$3.50, Louis Majcen \$2, N. N., Joliet \$1, Agnes Fugina \$1, Helena Golob \$1, Frances Zalar \$1, Frank Darovec \$1, Rev. Bernard Ambrozich \$2, Mary Barle \$5, Frančiška Pirman \$3, Joseph Fabijan \$1, Terezija Schulcer \$2, Frank Košmerl \$1, Agnes Ribnikar \$1, Joseph Gregorc \$1, Joseph Lesjak \$2, Frances Melavs \$2, Rudolf Japel \$1, Janez Ternt \$1, Anton Kirn \$1, Josephine Prebil \$2, John Repp \$5, Mary Krulc \$3, Mary McGrow \$5, Alojzija Zore \$2, Frank Horvatin \$2, Frances Lavrich \$3, Frances Lavrich \$3, Anna Petek \$6, Frances Jaklič \$1, Frances Kavčič \$2, John Molek \$1, Rosie Gayder \$2, Anna Buchar \$1, Anna Muha \$5, Regina Gorski \$5, Agnes Kompare \$1.10, John Dolinar \$1, John Prebil \$1, Neimen., Forest City \$3, Mary Lovšin \$3, Uršula Kušar \$10, Julija Adamich \$1, Fany Prayer \$1, Helena Nahtigal \$1, Pavlina Rojanc \$1, Karolina Milost \$5, Frances Nakert \$2, Agnes Ogrinc \$2, Matija Delach \$1, Frances Rupne \$1, Frank Juvaneli \$1, Terezija Zajc \$1, Anton Anžlovar \$2, Anton Beljan \$1, Mary Fugina \$10, Mary Zidar \$10, Anton Volek \$5, Frank Papeš \$5, Josephine Kolman \$1, Terezija Golob \$2, Mary Kobal \$1.50, J. N. Duckin \$1, Frank Okicki \$1, John Skoff \$1, E. Barborich \$3, Leona Lavrich \$1, Frances Skenica \$3, Anna Banks \$1.50, Mrs. Shinkovec \$2, Mary Švigel \$1, Neimenovan, Barberton \$1.00.

Za Slomškov sklad so darovali:

Alojzija Stupar \$1, H. Golob \$2, Mary Habjan \$1, Neimen., Oregon City \$1, Mary Gregorich \$2.50.

Darovi za cerkev Mariji Pomagaj:

Josephine Švigel \$2, Florjan Pelko \$1, Mary Kobal \$1 (dev. dnev), Mary Mukolsky 50c, Marija Prijatelj \$1 (dev. dnev), Franciška Pirman \$7, John Brodnik \$1 (dev. dnev), Mary Jan (dev. dnev) \$1, Mary Zerovnik \$1 (dev. dnev), Mary Koren \$5, Mary Kofalt \$4, Mary Planinšek \$2 (dev. dnev), Mary Ahlin \$2, Jerry Verbich \$1, Anton F. Kozlevčar \$4, Margareth Ritonija \$2 (dev. dnev).

Za lučke pri Mariji Pomagaj in sv. Tereziji:

Mary Fabjan 50c, Jožef Murn \$3, Marko Bluth 30c, Rev. Pavel Podbregar 10c, Anna Jurčič \$1, Frank Skulj \$1, Helena Zore \$1, Frances Tomšič 50c, Mary Zakrajšek 50c, Margareth Selak 50c, Margareth Jančigaj 50c, Mary Berle \$10, Frances Vrabčič \$1, Franciška Rotzi \$1, N. N. \$1, Joseph Murn \$2, F. Koshel

\$1, Mary Jan 30c, Joseph Gregorc 30c, Janez Fernet 50c, John Repp \$1, Mary Koren 3, Frank Horvatin \$1, Mrs. Mary Kapel \$1, Anna Buchar \$1, Ignac Korelc \$1, Mary Lovšin \$1, Amolija Domin \$1, Fanie Buchar 50c, Anton Anžlovar \$3, Mary Zidar 30c, Po. Br. Ciril 50c, Mary Humer 25c, Math Lavtar 25c, Jennie Urankar 30c, Josephine Kolman \$1, Mary Kobal \$1, Math Zulich \$1, Anna Benks 50c, Josie Cimperman \$1, Mary Dernovšek \$1, Mary Dovjak \$1, Jennie Petrašič \$1, Mary Krašovec 50c, Bogomila Rittlop \$2, Veronika Marija Rojko 50c.

Darovi za list Ave Maria:

J. Welikanja \$1, Rosie Požlep 50c, Joseph Volkar \$1, Joe Parik 50c, Mary Tomec \$2, Terezija Arčul \$1, Neimen. 10c, Rev. Anthony Bratina \$1, Frank Okicki \$1, Joe Mikš \$2, Janez Čemažar \$2, John Čepon \$1, Mary Hitti \$1, Mary Kofald \$1, Amalija Pavlič \$1, Mary Maček \$1, Katarina Štukel \$1, Mary Lovšin

\$1, Frances Kalčič \$1, Družina Kvas \$1, Mary Gansar \$1, Joe Kuhar \$1, John Penca \$1, Agnes Jerman \$1, Mary Krašovec \$1, Marko Bluth 50c.

Vsem darovavcem se prav lepo zahvaljujemo za njihovo naklonjenost. Mi se jih hvaležno spominjamo pri vsakdanjih skupnih molitvah in sv. mašah. Bog plačaj stoterno!

O. O. FRANČIŠKANI.

Za navadne maše brez posebnega namena se pri nas daruje\$1.00

Za maše pri Marijinem oltarju, na določen dan..\$1.50

Za Requiem\$3.00

Za Requiem z Libero.....\$5.00

Za pete sv. maše\$3.00

NARODNOST IN BOŽJE ZAPOVEDI.

Ne le naravna pamet, marveč tudi vera nam pravi, da moramo ljubiti svoj narod in svoj materinski jezik. To dolžnost nam nalaga 4. božja zapoved: Spoštuj očeta in mater! Spoštuj pa tudi jezik, ki si ga prejel od očeta in matere! Ohrani ljubezen in zvestobo narodnosti, ki si jo prejel od očeta in matere!

Izneveriti se svojemu narodu, zatajiti svoj materinski jezik, je greh zoper 4. božjo zapoved. Je pa greh tudi zoper 8. božjo zapoved, ki nam prepoveduje lagati in po krivem pričati. Narodno odpadništvo je torej greh proti 4. in 8. božji zapovedi. Zato dober in dobro poučen katoličan ne bo nikdar zatajil svoje narodnosti in postal narodni odpadnik.— Slovenski mladinski list "Vrtec", l. 58. (1927/28), št. 7, str. 111.

—o—

SLABA TOVARIŠIJA. — Sodnik: "Slišite, Krjavel, zdi se mi, da ste zadnje čase zašli v zelo slabo tovarišijo." — Obtoženec: "O prosim, že deset let občujem s sodnijsko gospodo."

PESNIK: — "Ali ste pa že kdaj jedli kruh s solzami?" — Drugi: "S solzami še ne, pač pa s klobaso."

NEPOTREBNO. — "Ate, zakaj pa pravimo "dober tek" pa ne tudi "dobra žeja" ali kaj podobnega?" "Moj sinko, to bi bile nepotrebne besede."

PREDRZNO. — "Kako more tak zdrav in krepak človek živeti samo od beračenja?" — "Da, tudi jaz ne bi mogel, ako bi mi dal vsak tako malo kakor vi."

BOLEČI ZOB. — Mali Tonček se je opravičil da prejšnji dan ni mogel priti v šolo, ker ga je zob bolel. — Učiteljica: "Ali te zob tudi danes boli?" — Tonček: "Ne vem, ker ga je gospod zdravnik spravil."

ZAMIŠLJEN. — "Gotovo ste se še-le v poznejših letih odvadili kajenja, gospod profesor?" — "Nikakor, jaz sem že kot nekadilec prišel na svet."

NERAZUMLJIVO. — Slavko, osemletni deček bi moral iti zgodaj spat. Ker se je pa branil, mu je prigovarjala debela teta: "Vidiš, moj Slavček, jaz grem vedno s kurami spat."

Neverjetno gleda deček debelo teto, pa pravi: "Ne razumem, kako prideš na grede h kuram."

V CERKVI. — Pepček tiho Janezku (ki je držal knjigo narobe in molil): "Janezek, ti držiš knjigo narobe!" — Janezek: "Nič zato, jaz sem levičar."

ZASOLILA MU JE. — Mestni gospodič sreča mlado kmetiško dekle: "Kam pa tako hitro, dekle?" Deklica: "K sv. maši." Gospodič. (zasmehljivo: "Moli še zame, lepo dekle." — Deklica: "O, jaz molim vedno za vse uboge grešnike!"

Phone: Canal 1404

John Stayer

Slovenska grocerija

Toplo se priporočam vsem slovenskim gospodinjam.

IMAM VEDNO SVEŽE BLAGO IN CENE NENAVADNO NIZKE.

Pridite in se prepričajte!

1942 W. 22nd PLACE,

CHICAGO, ILLINOIS.

PRVA, NAJSTAREJŠA IN NAJBOGATEJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA ORGANIZACIJA
V ZEDENJENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH JE:

KRANJSKA
KATOLIŠKA

SLOVENSKA
JEDNOTA

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. jan. 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

Posluje že 34. leto in je v tej dobi izplačala raznih podpor v znesku \$3,000,000.00

Glavni urad v lastnem domu: 1004 N. Chicago St., Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA BLIZO 2 MILIJONA DOLARJEV.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

Članov in članic v odraslem oddelku ima na 20,200 in nad 11,500 otrok v Mladinskem oddelku.

Skupno število krajevnih društev 180.

Geslo K. S. K. Jednote je: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Ce se hočeš zavarovati pri dobri, pošteni in bogati podporni organizaciji, zavaruj se pri **Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti**, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta. Otroke pa od 1. do 16. leta. Zavaruješ se lahko za \$250.00, \$500.00, \$1,000.00, \$1,500.00 ali \$2,000.00 posmrtnine. Za vsakega umrlega otroka, zavarovanega v Mladinskem oddelku K. S. K. Jednote se plača do \$450.00 posmrtnine. Redni mesečni assessment za ta oddelek znaša samo petnajst (15c) centov. Premoženje Mladinskega oddelka znaša nad \$73,000.00.

CENTRALNA BOLNIŠKA PODPORA.

6 mesecev po 50c, \$1.00 in \$2.00 dnevno, polo-vico te podpore pa za dobo nadaljnih 12 mesecev za eno in isto bolezen. Assessment je pri-merno nizek. Odkar Jednota plačuje bolniško podporo, ni bil razpisan še noben posebni ali izredni assessment.

DVAJSET-LETNO ZAVAROVANJE: K. S. K. Jednota je prva slovenska podporna organizacija v Ameriki kjer se člani(ice) lahko zavarujejo samo za 20 let proti primeroma nizkemu mesečnemu assessmentu. Po preteku 20 let ne plačujejo nič več smrtninskega assessmenta. V slučaju smrti se takoj izplača njih posmrtnina.

70 LET STAROSTNA PODPORA. Vsaki član(ica) K. S. K. Jednote, ki dopolni 70. leto svoje starosti, je opravičen do 70 let starostne podpore, ki se članu izplača v gotovini.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden in katerega dobiva vsaki član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Ako še nisi član(ica) te mogočne in bogate organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Zedinjenih državah ameri-kih bi moralo biti društvo spadajočo h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le 8 oseb v starosti od 16 do 55 let.

Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: **JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago Street, Joliet, Illinois.**

SLOVENSKO ŽENSKO PODPORNO

Dr. Marije Pomagaj

ŠTEV. 78,

K. S. K. J.

CHICAGO, ILLINOIS.

Ustan. 16. jan. 1905.

PRVO IN NAJSTAREJŠE ŽENSKO DRUŠTVO PRI K. S. K. JEDNOTI.

V aktivni oddelek se sprejema samo ženske, v mladinski pa otroke obojega spola. Matere, upišite svoje otroke v to društvo.

Za 35c mesečnih prispevkov v bolniški sklad plača društvo \$6.00 na teden bolniške podpore, in to za dobo šestih mesecev. V slučaju smrti kake članice se plača z društvene blagajne \$50.00 za pogrebne stroške, brez ozira na to, ali je bila članica zavarovana za bolniško podporo ali ne.

Prav uljudno vabimo k pristopu vse katoliške Slovenke v Chicagi in okolici. Pristop v Jednoto je društvu sedaj prost, in sicer v oba oddelka.

Vsa nadaljna pojasnila dobite pri društvenem odboru:

THERESA CHERNICH, predsednica.

JULIA GOTTLIEB, tajnica.

MARIJA GREGORICH, blagajničarka.

V nedeljo, 27. maja, 1928, priredi društvo Marije Pomagaj št. 78, K. S. K. J. svoje prvo romanje in izlet k Mariji Pomagaj v Lemont. Prav uljudno vabimo vse Slovenke, da se nam pridružijo.

Več o tem bo pravočasno poročano v Glasilu in Amerikanskem Slovencu.

ODBOR.

SLOVENSKA BANKA

Zakrajšek & Češark

455 WEST 42nd STREET

NEW YORK, N. Y.

PRODAJA ŠIFKARTE za važne prekmorske linije.

PRESKRBUJE POTNE LISTE, dovoljenja za povratek v Združene države, vizume in vse drugo potrebno za potovanje v stari kraj.

POSREDUJE PRI DOBAVI OSEB IZ STAREGA KRAJA ter izdeluje v ta namen potrebne izjave, prošnje na naselniške oblasti v Washington, itd.

SPREJEMA DENARNE VLOGE na vložne knjižice ter jih obrestuje po 4%.

POŠILJA DENAR V STARI KRAJ, ali po pošti, ali brzojavno, ali po brzojavnem pismu in sicer hitro in zanesljivo; dobavlja denar iz starega kraja v Ameriko hitro in proti nizki pristojbini.

IZDELUJE NOTARSKÉ LISTINE, kakor pooblastila, izjave, kupne pobodbe, intabulacije itd. za stari kraj, kakor za Ameriko.

POSREDUJE v vseh drugih zadevah s starim krajem.

V Vašo korist je, da se v navedenih slučajih vselej obrnete na to zanesljivo domačo tvrdko.

SLOVENSKA PODPORNÁ DRUŽBA

SV. MOHORJA

Ustan. v Chicagu, Ill. 31. ec. 1921.

Inkorp. v državi Illinois 12. okt. 1923.

CHICAGO, ILLINOIS.

Slovenska podporna družba sv. Mohorja v Chicagu, Ill., šteje čez 450 članov in članic. Denarno premoženje je okrog \$5,500.00.

Za 50c mesečnih prispevkov plača družba \$7.00 na teden bolniške podpore. V slučaju smrti člana ali članice pa dobijo dediči toliko dolarjev, kolikor je članstva ob času smrti.

Vse katoliške Slovence in Slovenke v Chicagi in okolici, ki še niso pri Družbi sv. Mohorja, uljudno vabimo k pristopu. Vsa nadaljna pojasnila dobite pri družbenem odboru:

MAX OMERZEL, predsednik.

2123 W. 21st Place

JOHN GOTTLIEB, tajnik.

1845 W. 22nd Street

LEO MLADICH, blagajnik.

1941 W. 22nd Street.

Ste brez dela?

Dobro! TU JE DELO ZA VAS!

Do 31. maja 1928 imate čas!

“Amerikanski Slovenec” je podaljšal rok glede agitacije za nove naročnike do 31. maja 1928.

Kdorkoli, bodisi naš naročnik ali ne naročnik, pridobi “Amerikanskemu Slovencu” novega naročnika, mu dovolimo

50%

to je polovico od naročnine za nove naročnike.

Naročnina za “Amer. Slovenec”, ki izhaja dnevno izvzemši nedelj in ponedeljkov ter dnevov po praznikih:

ZA CELO LETO.....\$5.00
ZA POL LETA.....\$2.50

Za Chicago, Kanado in Evropo:

ZA CELO LETO.....\$6.00
ZA POL LETA.....\$3.00

Lepa prilika za vsakogar

Kdor je brez dela

Kdor ima za poravnati naročnino na A. S. pa nima denarja

Kdor si želi nekaj prislužiti za društvena vplačila

Kdor želi nekaj storiti za katoliški tisk

Kdor želi nekaj zaslužiti za pribojšek

HAJD NA DELO, POMAGAJTE

SEBI IN LISTU A. S.!

Ko dobite novega naročnika, izpolnite naslednji kupon in ga nam dopošljite z denarjem vred. Nagrada se lahko pripíše k naročnini ali pa se izplača v blagu ali gotovini. Zaznamujte na kuponu, kako naj se Vam izplača.

KUPON

ZA DOPOŠLJATEV NOVIH NAROČNIKOV.

Dne.....

Genieno uravništvo A. S.
Chicago, Ill.

Naznanjam Vam, da sem pridobil(a).....novih naročnikov kateri naslovi so:

1) Ime.....plačal(a) za naročnino \$.....

Naslov.....

2) Ime.....plačal(a) za naročnino \$.....

Naslov.....

3) Ime.....plačal(a) za naročnino \$.....

Naslov.....

4) Ime.....plačal(a) za naročnino \$.....

Naslov.....

Pošiljam Vam skupno svoto.....\$.....

Mojo nagrado \$.....pripíše k moji naročnini — mi pošljite knjige, risbe, razno blago, kakor označeno na običnem naročilu.

Čim imati izplačano v gotovini.

Podpis.....

Naslov.....